

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

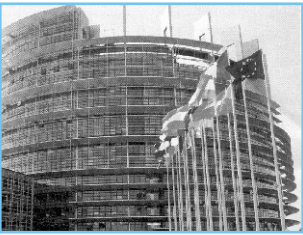
Bakıda sənişinlə dolu avtobus alışıb yandı

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 14 sentyabr 2017-ci il Cümə axşamı № 189 (6803) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətlərində yeni mərhələ

"Yeni imzalanacaq sazişə siyasi, iqtisadi-ticari, enerji, regional təhlükəsizlik və Dağlıq Qarabağ istiqamətlərinin daxil ediləcəyi şübhəsizdir"

yazısı səh.9-da

AYB-yə ittihamlar səngimir; "... Pulları göyə sovrurlar"

yazısı səh.4-də

Xaricdə yaşayan həmyerlilərimiz niyə yola getmirlər...

yazısı səh.7-də

Müxalifətin payız planları...

yazısı səh.3-də

Vəkillər Kollegiyasının sədrini dəyişirlər

yazısı səh.5-də

Beynəlxalq Bankın batan pulları xilas edilirmi...

yazısı səh.3-də

Manatın kursu sabitləşir, amma bahalaşma davam edir...

yazısı səh.10-da

Azərbaycanın təhlükəsizlik doktrinası - Bakı strategiyasını cilalayır

yazısı səh.11-də

Sosial sığortanın tətbiqi - yeni qanunda nələr var...

yazısı səh.10-da

"Qanuni oğru" ların müharibəsi - "Rafiq Masallinski"nin siyahısında sırada kimdir?

yazısı səh.15-də

Bakıda baş verən qorxunc qətlin yeni detalları üzə çıxdı

yazısı səh.14-də

Qarabağ konfliktində ətrafında mühüm gəlişmə

BAKİ MÜHARİBƏ HAZIRLIQLARI İÇİNDƏ - HƏRBİ NAZİRİMİZİN SƏFƏRİNDƏ İKİ HƏDƏF

Etibarlı silah alıcısı kimi Azərbaycan uğrunda rəqabət güclənib; Bakının İsraildən ABŞ-ın da üstünlük verdiyi "Dəmir günbəz" alması reallaşır; Rusiyanın işğalçı ölkədəki səfiri: "Azərbaycana silah satışını davam etdirəcəyik..."

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Şeyximizin Karlovi Varıda biznesi üzə çıxdı

Allahşükür Paşazadə Çexiyada özünə mülk alıb, böyük biznes qurub

yazısı səh.5-də

Qudrat Həsənzadədən Hacibala Abutalıbova sərt sözlər

yazısı səh.4-də

Rəsul Quliyev Saakaşvilini və İsa Qəmbəri ittiham etdi

yazısı səh.6-da

ÜAK sədri Fazil Qurbanov: "Təşkilatda öz xeyrinə çalışan adamlar var ki, onları sıralarımızdan uzaqlaşdırmalıyıq"

yazısı səh.7-də

14 sentyabr 2017

Prezident Cocuq Mərcanlıya pul ayırdı

Prezident İlham Əliyev sentyabrın 13-də "Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təmin edilməsi tədbirləri haqqında" sərəncam imzalayıb.

Musavat.com-un AzərTAC-a istinadən məlumatına görə, sərəncama əsasən, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təmin edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 1,5 milyon manat ayrılıb.

Azərbaycanın İsveçrədə yeni səfiri təyin olundu

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının İsveçrə Konfederasiyasında yeni fəvqəladə və səlahiyyətli səfirinin təyin edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

APA-nın xəbərinə görə, sərəncama əsasən, Xanım Məmməd qızı İbrahimova Azərbaycanın İsveçrədəki səfiri təyin edilib.

BVF: «Azərbaycanda iqtisadi durum yaxşılaşır»

"2017-ci ildə Azərbaycanda ümumdaxili məhsul istehsalı 1% azalacaq". "APA-Economics" xəbər verir ki, bunu Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) Orta Şərq və Mərkəzi Asiya departamentinin direktoru Cihad Azur bu gün Bakıda keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

Onun sözlərinə görə, 2015-2016-cı illər ərzində Azərbaycan hökuməti tərəfindən görülən müvafiq tədbirlərdən sonra iqtisadi durum yaxşılaşmağa başlayıb: "Biz artıq monetar stabillik müşahidə edirik. Buna baxmayaraq, inflyasiya hələ də ikirəqəmli səviyyədədir. Bu göstərici birrəqəmli olmalıdır. Pul siyasətinə gəlincə, Azərbaycan bunun vasitəsilə stabilliyi təmin edə bilər. Noyabr ayının sonunda bizim missiyamız bir daha ölkəyə səfər edəcək. Bu zaman isə mövcud vəziyyət, o cümlədən 2018-ci ilə bağlı büdcə göstəriciləri, proqnozları müzakirə edəcəyik".

Təşkilat rəsmisi qeyd edib ki, BVF Azərbaycanla əməkdaşlığı iki istiqamətdə həyata keçirir: "Bu istiqamətlərdən biri iqtisadi siyasətlə bağlı məsləhətləşmələrin aparılması, digər istiqamət isə texniki yardım məsələləri ilə bağlıdır. Biz bir sıra dövlət qurumlarına texniki yardım göstəririk. Məsələn, Maliyyə Nazirliyinə büdcə kəsirinin azaldılmasında, Mərkəzi Banka isə monetar vəziyyətin idarə edilməsində texniki yardım göstəririk. Hal-hazırda isə hökumət tərəfindən hər hansı maliyyə dəstəyinin göstərilməsi ilə bağlı istək yoxdur".

IGB gələn ilin əvvəlində Azərbaycanla müqavilə imzalayacaq

Interconnector Greece-Bulgaria (IGB) konsorsiumu 2018-ci ilin əvvəlində adıçəkilən boru kəməri ilə qaz nəql edəcək tərlərlə, o cümlədən Azərbaycanla müqavilələr imzalamağı planlaşdırır. "APA-Economics" xəbər verir ki, bu barədə konsorsiumun yaydığı məlumatda deyilir.

"EWRC (Bolqarıstan) və RAE (Yunanıstan) kimi tənzimləyici qurumlar cari ilin oktyabr ayının sonunadək boru kəmərinə üçüncü tərəflərin qoşulması ilə bağlı məsələni həll etməlidir. Ardınca 2018-ci ilin yanvarınadək Avropa İttifaqı tərəfindən müvafiq qərarın verilməsi gözlənilir ki, bunun əsasında qaz nəqlinə dair müqavilələr imzalanacaq", - deyər məlumatda vurğulanıb.

"Şahdəniz-2" layihəsi çərçivəsində hasil olunan qazın ildə 1 mlrd. kubmetrinin Bolqarıstana çatdırılmasını məhz IGB təmin edəcək. Bununla yanaşı, interkonnektor vasitəsilə SOCAR-a məxsus ildə 250 mln. kubmetr həcmində (5 il ərzində) qaz da nəql oluna bilər. Bunun üçün IGB-nin TAP layihəsinə qoşulması nəzərdə tutulub.

TAP layihəsi Avropa Birliyinin enerji təhlükəsizliyi və enerji mənbələrinin diversifikasiyasına görə strateji məqsədlərinin əsas rolu oynayır. Təbii qazın Azərbaycandan Avropa bazarlarına ixracının ən qısa və birbaşa marşrutunu TAP təşkil edir. TAP layihəsi üzrə Albaniya, İtaliya və Yunanıstan arasında "Hökumətlərarası Saziş" 2013-cü ilin fevral ayında imzalanıb. Borunun uzunluğu 878 km təşkil edir. Onun fəaliyyətə başlama tarixi kimi 2020-ci ilin yanvar ayı göstərilir.

TAP-ın ilkin illik daşıma qabiliyyəti 10 mlrd. kubmetrdir (illik 20 mlrd. kubmetrədək artırıla bilər).

Layihə üzrə hazırkı pay bölgüsü: "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC - 20%, BP - 20%, "Snam" - 20%, "Fluxys" - 19%, "Enagás" - 16%, "Axpo" - 5%.

"Məsuliyyətsiz hərəkətlərimə görə bir daha səmimi peşman olduğumu bildirirəm" - Lapşin

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə əfv edilmiş Aleksandr Valeryeviç Lapşin dövlət başçısına məktub ünvanlayıb.

"Report"un xəbərinə görə, sentyabrın 11-də yazılmış məktubda deyilir:

"Zati-aliləri cənab Prezident.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin Məhkəmə Kollegiyasının 2017-ci il 20 iyul tarixli hökmü ilə mən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 318.2-ci maddəsinə əsasən, üç il azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmişdim. Məcəllənin 281.2-ci maddəsi üzrə ittiham üzərindən götürülüb.

Bu gün xəbər tutdum ki, Siz mənim əfv edilməyimi barədə sərəncam imzalamısınız. Buna görə Sizə hədsiz minnətdaram. Yəqin ki, ömrümdə heç bir hadisəni bu dərəcədə səbirsizliklə gözləməmişdim.

Bir daha təkrar etmək istəyirəm ki, mən öz əməlimə görə ürkədən peşman olmuşam.

Mən Dağlıq Qarabağa səfər edəndə həmin regionda və onun ətrafında baş verən hadisələr barəsində mötəbər məlumatım olmayıb.

İndi mənim əlimdə təkzibedilməz sübutlar var ki, Qarabağ həmişə Azərbaycanın əzəli torpağı olub və olacaq. Ümidvaram ki, Qarabağ məsələsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü nəzərə alınmaqla tənzimlənəcək.

Öz məsuliyyətsiz hərəkətlərimə görə bir daha səmimi peşman olduğumu bildirirəm. Mənim işimə münasibətdə göstərdiyiniz humanistliyə görə çox sağ olun.

İcazə verin, Sizə, Sizin ailənizə, bütün Azərbaycan xalqına üzün ömür, cansağlığı, daha artıq firavanlıq və işğal edilmiş ərazilərinizin tezliklə azad olunması arzularımı bildirirəm.

DTX və polis Qəbələdə əməliyyat keçirdi

DTX və polis Qəbələdə əməliyyat keçirib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumatla görə, Qəbələ Rayon Polis Şöbəsi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rayon şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri ilə sentyabrın 12-də dini radikalizmi təbliğ etməkdə şübhəli bilinən Vəndam Qəsəbə sakinləri Bəhrüz Qasımovun və Elman Tahirovun evlərinə baxış zamanı oradan yayılması qanunla qadağan olunmuş ümumilikdə 77 ədəd dini təyinatlı ədəbiyyat, 11 ədəd video və audiokaset, 14 ədəd CD disk və 1 ədəd kустar işulla hazırlanmış xəncər aşkar edilərək götürülüb.

B.Qasımov və E.Tahirov rayon polis şöbəsi gətirilərək izahatları alınmış, götürülmüş əşyalar ekspert rəyi alınması üçün Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə göndərilib.

Banqladeş sərhədini keçməyə çalışan 102 müsəlman qaçqın çayda batıb

Avqust ayının sonundan bu günə qədər Myanmarın Roshingya əyalətindən olan ən azı 102 müsəlman qaçqın Banqladeş sərhədini keçmək istəyərkən ölüb. APA-nın bdnnews.24-ə istinadən verdiyi xəbərə görə, onların hamısı Myanmar-Banqladeş sərhədindəki Naf çayında boğulub.

Qeyd edək ki, qaçqınlar nasaz vəziyyətdə olan və həddən artıq yükləndiyi üçün tab gətirməyib batan qaçıqlarla sərhədi keçməyə çalışırlar.

Banqladeş bölgəsinin polis əməkdaşı bildirib ki, cəsədlərdən 7-si tapılıb.

Bildirilir ki, Myanmar hadisələrinə görə, avqustun 25-dən indiyədək ümumilikdə 400 nəfər ölüb, 370 min nəfər isə Banqladeşə qaçmağa müvəffəq olub.

Qeyd edək ki, Myanmar ordusunun silahlı qruplaşmalarla mübarizə adı altında ölkənin Arakan bölgəsində yerli müsəlmanlara hücumları nəticəsində son bir həftədə çoxlu sayda müsəlman öldürülüb. Onlarla kənd yandırılıb, on minlərlə müsəlman təhlükəsizlik məqsədilə bölgədən qaçmağa çalışır.

Bakıda sərnişinlə dolu avtobus alışıb yandı

Sentyabrın 13-də metronun "Qara Qarayev" stansiyasının yaxınlığında marşrut avtobusu od tutub. Telegraf.com-un məlumatına görə, qəfildən alışan avtobusu sərnişinlərin vaxtında tərk etməsi bədbəxt hadisələrin qarşısını alıb.

Avtobusun 38 saylı xətt üzrə hərəkət etdiyi bildirilir.

FHN-in yanğınsöndürənləri dərhal hadisə yerinə gəlib və yanğının qarşısını vaxtında almaq mümkün olub.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

2019-cu ilədək Avropa İttifaqına yeni üzv qəbul edilməyəcək

"2019-cu ilədək Avropa İttifaqına (Aİ) yeni üzv qəbul edilməyəcək".

APA-nın "TASS" Agentliyinə istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə Avropa Komissiyasının sədri Jan Kloud Yunker bildirib. Sədr qeyd edib ki, hazırda heç bir namizəd buna hazır deyil: "Lakin gələcəkdə Avropa İttifaqının tərkibinə 27-dən çox ölkənin qoşulacağı gözlənilir".

Yunker əlavə edib ki, Türkiyənin də gələcəkdə Aİ-yə üzvlüyü istisnadır. O, Aİ-yə üzv olmaq istəyən dövlətlərə mesaj göndərüb. Komissiya sədri bildirib ki, Aİ-yə üzv olmaq üçün müraciət edən hər bir dövlət ərazisində hüququn, ədalətin və insan haqlarının üstünlüyünü prioritet halına gətirməlidir.

"Avropa İttifaqı keçmiş Yuqoslaviya ölkələri - Serbiya, Bosniya və Herseqovina, Monteneqro, Makedoniyanın inteqrasiya siyasətini rədd etmədi. Çünki onları eyni region - Qərbi Balkanları kimi qəbul edirik. Düşünürəm ki, sərhədlərimizdə daha çox sabitlik arzulanırsa, biz Qərbi Balkanları üçün genişlənmə perspektivini saxlamalıyıq", - deyər əlavə edib.

Azərbaycan ət idxalını kəskin artırır

Azərbaycan ət idxalını kəskin artırır. "APA-Economics" Dövlət Gömrük Komitəsinin açıqladığı statistika-ya istinadən xəbər verir ki, 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində ölkəyə statistik dəyəri 42 mln. 979,26 min dollar olan 28 min 249,77 ton ət idxal edilib ki, bu, ötən ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 11 min 329,58 ton və ya 66,96% çoxdur.

Məbləğ baxımından isə illik artım 22 mln. 603,53 min dollar və ya 2,11 dəfə olub.

Qeyd edək ki, 2016-cı ilin yanvar-avqust ayları ərzində Azərbaycana 20 mln. 375,73 dollar dəyərində 16 min 920,19 ton ət idxal edilib.

Yayda ölkə müxalifətinin durğunluğu daha çox fəsil-lə əlaqələndirilir. İsti havalar və insanların istirahətə ən çox bu fəsil-də önəm verdikləri, bunun da bütün sahələrə olduğu kimi, demokratik düşürgənin fəaliyyətinə də ciddi təsir etdiyi vur-gulanır.

Artıq bu yay fəsilini də geridə qoyuruq. Bir həftədən sonra payız fəsil gəlir ki, adətən bu dövrdə müxalif düşürgənin daxilində canlanma gözlənilir.

Bu il ölkə müxalifəti payızda nələrlə planlaşdırır?

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə deyilənlərlə razılaşıb. O hesab edir ki, müxalifət makina deyil:

"Hamı müxalifəti amorf bir qurum kimi təsəvvür edir. Hesab edirlər ki, müxalifət ayrıca bir makinadır, sadəcə, yayda hava isti olduğundan makinalar işləmir, payızda havalar soyuyan kimi o makinalar işləyəcək. Müxalifət cəmiyyətin bir parçasıdır. Doğrudur, müxalifət bu tipli məsələlərdə seçicinin rəğbətini qazanmaq, onu arxasınca aparmaq kimi təşəbbüslərdə bulunur, amma hələ ki bu təşəbbüslərə cəmiyyətdən reaksiyalar zəifdir. Bu o demək deyil ki, cəmiyyətin heç bir problemi yoxdur. Müxalifət cəmiyyətin bir parçası olduğundan cəmiyyətdə proseslər necə cərəyan edəcəksə, müxalifətin fəaliyyəti də o cür olacaq. Bizim ayrıca makina-mız yoxdur ki, o makinaları işə salaq. Cəmiyyətin proseslərə münasibətdə dinamikliyi, aktivliyi hansı yöndə olacaqsə, müxalifət də o qədər olacaq. Biz mesajlarımızı verməyə çalışırıq. Bununla belə, hər şey cəmiyyətdən asılıdır. Yeni proseslərin gedişatının hansısa bir fəsilə dəxli yoxdur. Müxalifət fəallığına səbəb ola biləcək hər şeyi edir. Bu, tək cəmiyyət və müxalifətin özündən asılı deyil. Çoxları fikirləşir ki, biz qəfildən əlahiddə bir şeylər edəcəyik. 1987-ci ildə ölkədə nə var idi ki? Amma bir ildən sonra birdən-birə o cür hadisələr baş verdi. Əgər belə hadisələr olacaqsə, biz də prosesin öncüllərindən olacağıq. Əks halda, mütəxəssislərimiz, partiya strukturlarında təmsil olunan şəxslər var ki, öz işlərini görəcəklər, təbliğat-təşviqat, üzvlərin genişləndirilməsi, cari tədbirlərin həyata keçirilməsi kimi fəaliyyətlərimiz davam edəcək".

AĞ Partiya başkanı Tural Abbaslı bütün müxalifətin adından və əvəzindən danışımaq istəmədiklərini qeyd etdi: "Onların illərdir apardığı dəyişməz və nəti-

cəsiz siyasi kursun məsuliyyəti də onlara aiddir. Biz AĞ Partiya olaraq müxalifətin uzun illərdə apardığı nəticəsiz mübarizəsindən nəticə çıxarmağın tərəfdarıyıq. Bu gün də bu xətlə davam edirik. Biz yay aylarında da öz fəaliyyətimizi dayandırmadıq, istər ölkədaxili, istərsə də beynəlxalq aləmdə baş verən hadisələrə öz təkimi-

hökumətdən narazıdır, ancaq hələlik bu narazılığı kütləvi aksiyalar şəklində büruzə verməyə hazır deyil. Hələlik xalq passiv etiraz mövqeyində dayanmaq yolunu seçib. Əgər mitinq etmək istəyiriksə, gərək xalq bu əhval-ruhiyyəyə kökləyək. Bunu da etmək düşünlüdüyü qədar asan iş deyil. Hələ nəzərə alsaq ki, mitinq

dət nəticəsiz əməllərə şahidlik etdikcə, soyuyur, ruhdan düşür, nəticədə siyasi hərəkət zəifləyir. Kimlərinse mitinq elan etməsinə pis yanaşmıram. Hər siyasi qurumun öz taktikası ola bilər. Bu, normaldır. Fikrimcə, heç bir siyasi qüvvə təkbaşına heç bir iş görə bilməz. Ona görə də müxalifətin birləşməsi, mümkün olanların bir araya

Müxalifətin payız planları...

İqbal Ağazadə:
"Proseslərin gedişatının hansısa bir fəsilə dəxli yoxdur"

Tural Abbaslı:
"Mitinqlərin uğurlu olmayacağını proqnozlaşdırmaq çətin deyil"

Əli Əliyev:
"Heç bir siyasi qüvvə təkbaşına bir iş görə bilməz"

zi bu və ya digər yolla nümayiş etdirdik. Həmçinin yeni qurulan partiya olaraq həm təşkilati, həm də təbliğati işlərə ciddi zaman ayırdıq. Təbii ki, baş verə biləcək siyasi proseslərə də partiya olaraq hazırlıqlı olmaq üçün bəzi addımlar atdıq. O fikirdəyik ki, fərqli nəticələr əldə etmək niyyətindəyiksə, fərqli addımlar atmalıyıq. Fəaliyyətlərimizi və planlarımızı da bu istiqamətdə qururuq. Yəqin ki, bu payızda da istiqamətimiz dəyişməz olaraq qalacaq. Ancaq biz onun da fərqi-qəndəyik ki, artıq qeyri-rəsmi olaraq prezident seçkilərinə start verilib. Odur ki, bu məsələni nəzərə alaraq bu yöndə də belli işlər görmək niyyətindəyik. Biz bu prezident seçkilərinə AĞ Partiya üçün yeni imkan və şans kimi baxırıq. Partiya kimi bu imkan-dan maksimum yararlanma-ğa çalışacağıq. Mitinq məsələsinə gəldikdə isə deyə bilərəm ki, aksiyaların keçirilməsi labüd və vacib məsələdir. Mövcud vəziyyətdə kütləvi razılaşdırılmış mitinqlər bəlkə də yeganə çıxış yoludur. Xalqın iradəsinin nümayiş olunmasının ən effektiv yolu təbii ki, kütləvi aksiyalardır. Ancaq bu məsələdə bir nüansı nəzərə almaq lazımdır. Mən hesab etmirəm ki, bu gün xalq tərəfindən mitinqlərə sosial sifariş var. Hətta xalq etiraz əhval-ruhiyyəsində deyil. Xalq

təşkilatçıları illərin nəticəsiz müxalifət təşkilatlarıdır, o zaman indiki məqamda mitinqlərin qətiyyətlə uğurlu olmayacağını proqnozlaşdırmaq çətin deyil. Biz o düşüncədəyik ki, hələlik xalqla işləməyi gücləndirmək, onların səsinə səs vermək, onların dərdləri ilə dərədlənmək lazımdır. Əks halda, xalq onlardan biri olmadığını inanmadığı siyasətlərə dəstək verməyəcək. Yarımçıq və zəif mitinqlər isə xalqı daha da pessimist əhvალə sürükləyəcək".

VİP sədri Əli Əliyev bildirdi ki, payız adətən yay passivliyindən sonra dirçəlişlə səciyyəlidir: "Bu il də payız ayları yay mövsümündən daha fəal olacaq. Siyasi fəallığı tam olaraq, mövsümləşdirmək yanlış olar. Nəticəli olacaq siyasi fəallıq tam fərqli amillərlə bağlıdır. Bugünkü iqtidara müxalif olan birinci dalğa siyasətçiləri prosesi 10-15 il əvvəl uduzublur. Hakimiyyət müxalif düşürgəni uğura gətirəcək resurslardan tam məhrum edib. Müxalifətin bir üstünlüyü var, o da haqlı mövqe, iqtidarın isə səhvləri. Fikrimcə, müxalifət olaraq bizlər cəmiyyətdə daha səmimi olmalıyıq. Olanları açıq şəkildə insanlarımızla deməli, ehtimalları bölüşməliyik. Mənə görə cəmiyyəti yalan vədlərlə yarıltmaq bumeranq effektinə malikdir. İnsanlar uzun müd-

gəlməsi zəruridir. Yolunu da mətbuata demişəm. Prezident olanda sədaqət andı içməyə hazırıqsə, nədən bu yolda sadıqlıq və şəffaflığa görə, inamın olması üçün hakimiyyətə qarşı mübarizədə sabitqədəm olacağımız öhdəliyi üçün Qurana-müqəddəs kitabımıza and içməyək. Belələri varsa, mən birinci öhdəlik götürməyə hazırıam. Ancaq ötən təklifimdən xeyli müddət keçib. Deyəsən, özünə güvəni olanların sayı o qədər də çox deyil. Bizim ölkədəki siyasi proseslərin beynəlxalq tərəfi də vardır. Dünya Azərbaycandakı siyasi işlərə münasibətini dəyişərsə, fəallıq əmsali dərhal kəskin şəkildə dəyişəcək. Baş verə biləcək bütün ssenarilərə hazır olmaq bizim vəzifəmizdir. Lakin ən ağır hesab edilən bugünkü şərtlər daxilində belə, mümkün olan siyasi mübarizə imkanlarımızdan yararlanmağa çalışırıq. Gələn ilə təsadüf edəcək prezident seçkilərinə hazırlığımızı davam etdiririk. Namizədliyim VİP Qurultayı tərəfindən irəli sürülüb. Böyük nailiyyətlər üçün birgə mübarizənin təşkili mümkün olmayacağı təqdirdə, partiyamızın korporativ uğurları üçün çəba göstərəcəyik. Zülmə tabe olmamaq bizim İlahi tərəfindən əmr edilmiş vəzifəmizdir. Biz də üzərimizə düşəni etməyə çalışırıq".

□ Cavansir ABBASLI

Beynəlxalq Bankın batan pulları xilas edildimi...

Ekspert: "Aqrarkredit" gördüyü işlərlə bağlı xalqa məlumat verməlidir"

Manatın 2015-ci ildə kəskin devalvasiyasına gətirib çıxaran səbəblərdən biri də, heç şübhəsiz ki, Beynəlxalq Bank ətrafında baş verən qanunsuzluqlar, müxtəlif şəxslər tərəfindən götürülən böyük məbləğli kreditlər oldu. Bu kreditlər dövlət bankını çökdürməklə yanaşı, ölkə iqtisadiyyatına da təsirsiz ötürülmədi. Məsələ ilə bağlı aparılan istintaq işi zamanı məlum oldu ki, dövlət bankını soyanların siyahısı rəngarəngdir. Onlar arasında sənaye icra başçısından tutmuş keçmiş deputata, şirkət müdiri-nə, holding rəhbərinə kimi şəxsləri gördük. Məsələn, "City Developer" MMC-nin direktoru Rətmir Bəkirovun Beynəlxalq Banka 50 milyon dollar borcu vardı. "Globus Plaza"-nın sahibi Dünyamin Xəlilov mühafizəçiləri, xadimləri də daxil olmaqla, bir qrup işçinin adına bankdan 3 milyondan artıq vəsait götürməkdə ittiham olunurdu. "Xəzər adaları" layihəsini reallaşdıran iş adamı Hacı İbrahim Nehrəmli bankdan 70 milyon dollar götürmüşdü.

Eyni zamanda 2015-ci ildə saytlarda məlumat yayılmışdı ki, hüquq-mühafizə orqanları Beynəlxalq Bankdan kredit alan hər kəsi tədqiqatə cəlb edib. Bu məqsədlə Beynəlxalq Bankdan kredit götürmüş 7400 nəfərin ölkədən çıxışına qadağa qoyulub.

İş adamlarından bir qisminin istintaqa cəlb olunduqdan sonra borcunu ödədiyi ilə bağlı xəbərlər yayıldı. Lakin ümumilikdə hələ də ölkədə problemlı kreditlər kifayət qədər böyük rəqəmlərlə ifadə olunur. Artıq manatın məzənnəsi də sabitləşib. Bəs Beynəlxalq Bankın borcluları dövlətin pulunu qaytar-dırlarmı?

Bank üzrə ekspert Əkrəm Həsənov Beynəlxalq Bankın vəziyyətini təhlil edərək "Yeni Müsavat"-a bildirib ki, bankın problemlı kreditləri "Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatına ötürüldü:

"Həmin təşkilat və başda el arasında "Şapka Mamed" kimi tanınan Məmməd Musayev bu kreditlərin ödənilməsi ilə məşğul olmalıdır. Onlar bununla məşğul olurlar. Bunu ona görə söyləyərim ki, arabir məlumatlar gəlir və öyrənirik ki, məhkəmə prosesləri gedir. Bundan əlavə də, gedib kiminsə əmlakını zorla ələndən alırlar. Ancaq bir məsələ də var ki, bütün bu proseslər qeyri-şəffafdır. "Aqrarkredit" iki ildir ki, bu işlə məşğuldur. Ancaq bir dəfə də olsa çıxıb məlumat vermirlər ki, nə qədər vəsait qaytarılıb, hansı işlər görülüb. Hətta bilərəm ki, məhkəmələr bunların xeyrinə qərar da çıxarırlar. Hansısa şirkətin banka borcu varsa, gedib bütün əmlakını ələndən alırlar. Məhkəmə də qərar verir və heç baxmır ki, həmin əmlak bu şirkətdir, yoxsa yox. Bu cür problemlər də az deyil. Bunlarla da bağlı ittimaiyyətdə heç bir açıqlama verilmir. Açıqlama ona görə verilməlidir ki, bu kreditlər "Aqrarkredit"-ə ötürülən zaman dövlət büdcəsindən Beynəlxalq Banka pul ayrılır. Məsələn, Beynəlxalq Bankın 10 milyardlıq problemlı kredit portfelini "Aqrarkredit"-ə ötürülən zaman banka da bu məbləğdə pul verilir. Yeni dövlət xalqın büdcəsindən banka bu qədər pulu ayırır və bizim haqqımızdır ki, o pulları qayıdıb-qayıtmamasından məlumatlı olaq. Qayıdarsa, necə qayıdır? Bəlkə ələ alıb ciblərinə qoyurlar. Təbii ki, belə qeyri-şəffaf şəraitdə korrupsiya və oğurluq da ola bilər. Məsələn, bir nəfərin Beynəlxalq Banka 50 milyon borcu var. "Şapka Mamed" də gəlib 30 milyonluq əmlakını ələndən alır. Həmin 30 milyonun 15 milyonunu banka verir, qalanını isə verməyir. Buna da nəzarət etmək olmur. Çünki əmlakı qanunsuz olaraq alıb. Hər şey qeydiyyatla edilsə, lap qanunsuz əldə qılmaq pulu belə banka vermək məcburiyyətində qalacaqlar. Ancaq biz onu görmürük və bilmirik ki, kimdən nə qədər alırlar. Bu isə sonradan böyük problemə çevrilə bilər".

Ekspert ölkədə ümumi bank sistemində vəziyyət barəsində də danışıb:

"Hazırda banklardakı vəziyyətin düzəldiyini görmürəm. Banklardan əmanətlər yenə də çıxarılır və problemlı kreditlər də aybaay artır. Bu şəraitdə isə əlbəttə ki, düzəlməkdən danışmaq olmaz. Lakin eyni zamanda bir-iki bank da var ki, onların vəziyyəti pis deyil. Ümumilikdə isə bu, belə deyil".

□ Əli RAİS

AYB-yə ittihamlar səngimir

"Dövlətdən ayrılan pulları göyə sovurmaqla məşğuldur"

Bir neçə gündür ki, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) ilə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti arasında "26" kafesi ilə bağlı qalmaqla davam edir. Günlər keçdikcə qalmaqla daha da dərinləşir, ortaya qarşılıqlı ittihamlar, ilgincliklər çıxır. Belə ki, Bakı meri qurumu qanunsuzluqda, əxlaqsız gecə klubu kimi fəaliyyət göstərən kafeni icarəyə verməkdə ittiham edib. Qarşı tərəf isə daha sərt bəyanat yayaraq, meri əmlak talayan reyder adlandırır. Bəyanatda merə qarşı daha sərt ittihamlar yer alıb.

Bəs Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti AYB-nin bəyanatına cavab verəcəkmi? Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" qəzetinin əməkdaşı BŞİH başçısı Hacibala Abutalıbov və qurumla əlaqə saxlasa da, zəngləri cavabsız qalıb.

Qeyd edək ki, qalmaqla ictimaiyyətdə və mətbuatda qızgın müzakirə olunmaqdadır. Hətta bəzi yazarlar AYB-nin heç bir işə yaramadığını, ümumiyyətlə, ləğv olunmasını istəyiblər. Qalmaqla fonunda qurumun ləğv olunacağı ilə bağlı xəbərlər yayılsa da, sonradan AYB bununla bağlı təkzib verdi.

"AYB-nin bu fırıldaqlarına ad vermək çətin məsələdir".

Bu sözləri gənc yazar Cəlil Cavanşir məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib. Yazar qeyd edib ki, ədəbiyyata xidmət etməli olan qurumun balansında olan məkani gecə klubuna icarəyə verməsi biabırçılıqdır: "Çünki AYB dövlətdən kifayət qədər pul alır. Dövlət qurumun həm maaş alan üzvlərinə, həm də dərc etdirdiyi jurnala kifayət qədər pul ayırır. Hər il təxminən 50 yazıçıya prezident təqaüdü verilir. Eyni zamanda AYB-nin kifayət qədər maddi bazası, imkanları var. Yeni lazım gələrsə, bu məsələni aydınlaşdırıb, dövlətin onlara ayırdığı maddi vəsaitin rəqəmlərinə baxmaq olar. Bu şəkildə dövlətdən maliyyələşən qurumun balansında olan, icarəyə verilən məkana zamanında kitabxana olduğu bildirilir. Yeni əslində yaradıcı insanlara dəstək göstərməli olan bir qurumun həmin məkani ayda 8 min manata gecə klubuna icarəyə verməsindən absurd, mənasız bir addım düşünmürəm. Bunu nəzərə alaraq qeyd etmək istəyirəm ki, AYB 20 ildən artıqdır yaradıcı insanların inkişafına deyil, geriləməsinə çalışır. Dəfələrlə onların bu cür əməlləri mətbuatda tənqid olunub, yazılar yazılıb, lakin heç bir irəliləyiş yoxdur və qurum dövlət tərəfindən ayrılan pulları göyə sovurmaqla məşğuldur. Yalnız dərc etdikləri jurnalda yüngülvari kosmetik dəyişiklik var. Dövlət tərəfindən ayrılan pulların hara xərcləndiyi, prezident təqaüdünün kimlərə hansı meyarlarla verildiyi isə məlum deyil. Üstəlik də, dövlətin onun balansına verdiyi məkana gecə klubuna icarəyə verməkləri böyük bir biabırçılıqdır. Həmin gecə klubunun adının nə olması əsas deyil, bu, "26-lar" da, hətta "Şaumyan" da ola bilərdi. Burada mahiyyət dəyişmir. Mahiyyət ədəbiyyata xidmət etməli olan qurumun gecə klublarına xidmət etməsidir".

Yazar AYB-nin tezliklə ləğv olunacağına ümid etdiyini bildirib:

"Ümid edirəm ki, tezliklə ölkə rəhbərliyi bunu nəzərə alacaq və AYB kimi mənfur bir qurumu ləğv edərək, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin balansına verəcək. Və yaxud bu cür quruma, ümumiyyətlə, ehtiyac yoxdur, qanunla fəaliyyət göstərən yaradıcı təşkilatlara dəstək verilməlidir. Düşünürəm ki, bu qalmaqaldan sonra həm nazirlik, həm də bu məsələ ilə məşğul olan insanlar hərəkətə keçib AYB-yə diqqəti artırırlar".

□ Xalidə GƏRAY

"Mən o vaxt demişdim ki, cəmiyyətdə çox az adam Mehman Əliyevin jurnalist fəaliyyəti, yaxud vergidən yayınmağa görə həbs olunduğuna inanır. İndi də cəmiyyətdə çox az adam inanır ki, doğrudan da kafe adının "26" olmasına görə bağlanıb, yaxud orda qızlar yarıçılpaq vəziyyətdə rəqs ediblər".

BAXC sədri, deputat Qüdrət Həsənquliyev bu fikirləri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında deyib. Partiya rəhbəri Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacibala Abutalıbovun müdaxiləsindən sonra mentalitete zidd fəaliyyətdə ittiham olunaraq fəaliyyəti dayandırılan kafe ilə bağlı gedən müzakirələr barədə danışarkən bunları bildirib: "Əvvəla, yarıçılpaq vəziyyətdə rəqs etmək biabırçı bir şey idisə, yalnız kluba gedən 50-60 müştəri ona baxırdısa, bunlar cəmiyyətdən dəstək almaq üçün o lenti götürüb bütün Azərbaycan xalqına nümayiş etdirdilər, balaca uşaqlardan tutmuş, qadınlara qədər hamı baxdı. Deməli, burada mənəvi məsələdən çox özünə haqq qazandırmıyaqdan söhbət gedir. Yox, başqa məsələyə görə o kafe bağlanırdısa, onda bu barədə də ictimaiyyətdə normal məlumat verilməliydi. Əgər kafe təcili bağlanmalıydısa belə, bu, qanunlar çərçivəsində və kimlərsə şərləmədən həll olunmalı idi".

Q.Həsənquliyev H.Abutalıbovla Yazıçılar Birliyinin rəhbərliyi arasında gedən söz davasına da reaksiya verib: "Bizim hörmətli yazıçılara münasibətdə isə abırılı olmaq lazım idi. Çünki onlar ən azından iqtidara ciddi dəstək verən insanlardır. Bilirsiniz, AXC iqtidarının süquta uğramasının əsas səbəblərindən biri də o oldu ki, dedilər Akademiyaya bağlanmalıdır, universitet müəllimlərinin maaşlarını kifayət qədər qaldırmaqdan test imtahanları tətbiq olundu və ziyalıların böyük qismi iqtidarın əleyhinə kampaniya aparmağa başladı. Ən ağır qanun pozuntusu şəxsiyyət əleyhinə cinayətdir, xüsusilə də insanın qətlə yetirilməsi. Hətta adam öldürənə də məhkəmə qaydasında cəzalandırırlar, sivil ölkədə gedib onu linç edirlər ki. Yaxud məsələ, "o, sən atının gözünü çıxarıb, sən də get onun atının gözünü çıxar" formasında məsələlər həll olunmur. Əgər hesab olunubsa ki, yazıçılar tərəfindən də hansısa yanlışlıqlar olub, bu, onların diqqətinə çatdırılmalı idi, onların üstünə bu formada getmək lazım deyildi".

Deputat bildirib ki, cəza tətbiqi üçün məhkəmə var:

"Yoxsa o formada maşınla camaatın əmlakını dağıyıb-aparmaq... Bir müddət öncə Milli Məclisdə mən çıxışmda da demişdim, bir sahibkarın hotelini vurub uçurmuşdular, hətta içəriyə avadanlıqlar çıxarılmamışdı. Yeni bu cür hadisələr bütünlüklə ona gətirib çıxarır ki, insanlar Azərbayca-

lakı ciddi şəkildə qorunur və ona qarşı hər hansı qəsdin qarşısı məhkəmə qaydasında alınacaq. Özü də o cür qızların oynaması Bakıdakı əksər gecə barlarında var. Yaxud qəlyan elanı əksər kafələrdə var. Əgər bunun qarşısını almaq lazımdırsa, bu da qanunvericilik qaydasında tənzimlənməli-

sə, çəksin. Biz onsuz da qadınların içki içməyinə, siqaret çəkməsinə də pis baxmışıq. Onda bunu onlara qadağan edək. Amma bu məsələlər cəmiyyətdə ciddi müzakirə olunmalı və qanunvericilik qaydasında tənzimlənməlidir. Yoxsa mən hesab edirəm ki, qadın qəlyan çəkməməli-

Deputatdan paytaxt

merinə sərt ittiham

Qüdrət Həsənquliyev: "Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı kimdir ki, gedib kafe bağlayır?"

na investisiya yatırmaqdan qorxurlar. Qorxurlar ki, məhkəmənin qəbul etməli olduğu qərarı məmur qəbul edəcək. İstənilən vaxt durub məhkəmə qərarı olmadan deyəcək ki, "sənin əmlakını mən uçurduram", yaxud götürüb gedirəm. Buna görə də Azərbaycanın özündə investisiya qoyuluşuna ehtiyac olduğu halda, azərbaycanlılar görün, Gürcüstan, Rusiya, Ukrayna, Türkiyəyə nə qədər investisiya yatırılır. Hətta bəzi insanlar burada qazandıqları pulu da başqa ölkələrə investisiya kimi yatırır, burada biznesi genişləndirmirlər. Bunun səbəbi də insanlarda mülkiyyətin toxunulmazlığı ilə bağlı qorxunun olmasıdır".

Deputat belə halların aradan qaldırılması üçün atılmalı addımlar barədə də danışdı: "Məhkəmə hakimiyyəti gücləndirilməlidir. Bu sahədə də mütləq islahatlar aparılmalıdır. Yeni Azərbaycana investisiya qoyan hər bir yerli və xarici sahibkar bilməlidir ki, onun əm-

dir və orada qəlyan çəkirlərsə, mən bu kafeni bağlayıram... Bu düşüncə ilə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı olmaq, sözün doğrusu, utanandır. Onun bu əməlinə hüquqi qiymət verilməlidir. Hüquq-mühafizə orqanları bu məsələyə də öz münasibətini bildirməlidir ki, Azərbaycana investisiya yatırmaq istəyən şəxslər bu tipli hadisələrdən qorxmasınlar. Belə hadisələr təkə Bakı şəhərində baş verməz. Bölgələrdə abadlıq adı altında sahibkarların nə qədər obyektləri sökülür və lazımi səviyyədə kompensasiya verilmir, insanlar uzun illər məhkəmə qapısında qalırlar, çox böyük əzab-əziyyətlə üzləşirlər. O obyektlər bir çox insanların ailəsinin yeganə dolanışığı yeri olur, söhbət "26" kafesindən getmir. 3-4 məmur vətəndaşın əmlakını dağıtdığına görə cəzalanmalıdır ki, bir nəticə olsun... Heç bir motiv, heç bir bəhanə vətəndaşın obyektini qanunsuz sökməyə haqq qazandıra bilməz. Bu addımı atanların əməlinə, başda Hacibala olmaqla, ciddi şəkildə hüquqi qiymət verilməlidir. Bunun qarşısı alınmasa, vəziyyəti köklü şəkildə dəyişmək mümkün olmayacaq".

Q.Həsənquliyev də hesab edir ki, ola bilsin, milli dəyərlərlə bağlı qanunlardakı boşluqların doldurulmasına zərurət var: "Məsələ, mən Malayziyada olmuşdum. Orada müsəlmanların kazinoya girişi qadağan idi. Yaxud Tehrandə müsəlmanlara içki qadağandır - düzdür, əksəriyyət içir - amma ermənilərə içki qadağan deyil. İndi də turist Azərbaycana gəlib hansısa kafədə qəlyan çəkəcək-

dir və orada qəlyan çəkirlərsə, mən bu kafeni bağlayıram... Bu düşüncə ilə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı olmaq, sözün doğrusu, utanandır. Onun bu əməlinə hüquqi qiymət verilməlidir. Hüquq-mühafizə orqanları bu məsələyə də öz münasibətini bildirməlidir ki, Azərbaycana investisiya yatırmaq istəyən şəxslər bu tipli hadisələrdən qorxmasınlar. Belə hadisələr təkə Bakı şəhərində baş verməz. Bölgələrdə abadlıq adı altında sahibkarların nə qədər obyektləri sökülür və lazımi səviyyədə kompensasiya verilmir, insanlar uzun illər məhkəmə qapısında qalırlar, çox böyük əzab-əziyyətlə üzləşirlər. O obyektlər bir çox insanların ailəsinin yeganə dolanışığı yeri olur, söhbət "26" kafesindən getmir. 3-4 məmur vətəndaşın əmlakını dağıtdığına görə cəzalanmalıdır ki, bir nəticə olsun... Heç bir motiv, heç bir bəhanə vətəndaşın obyektini qanunsuz sökməyə haqq qazandıra bilməz. Bu addımı atanların əməlinə, başda Hacibala olmaqla, ciddi şəkildə hüquqi qiymət verilməlidir. Bunun qarşısı alınmasa, vəziyyəti köklü şəkildə dəyişmək mümkün olmayacaq".

Deputatın fikirləri ilə əlaqədar, ümumiyyətlə, son zamanlar Yazıçılar Birliyinin ünvanlı tənqid və ittihamları ilə bağlı H.Abutalıbovdan münasibət öyrənmək istəyimiz isə baş tutmadı. Bakı şəhərinin meri israrlı telefon zənglərimizə cavab vermədi. İstənilən halda, Hacibala müəllimə son hadisələrlə bağlı qəzetimizdə tribuna verməyə hazırıq.

□ Cavid TURAN

Şeyximizin Karlovi Varıda biznesi üzə çıxdı

Allahşükür Paşazadə Çexiyada özünə mülk alıb, böyük biznes qurub

Position	Degree before	Name
Jednatel		Javanshir Paşazadə (age 64)
Jednatel	MUDr.	Markéta Špišáková (age 36)
Jednatel		Allahşükür Paşa-Zadə (age 68)

Şeyximizin də kurort cənnəti hesab olunan Karlovi Varıda biznesi var. Bundan əvvəl bir çox azərbaycanlı məmurların da bizneslərini Çexiyaya daşdıqları haqda məlumatlar yayılıb. Belə görünür ki, şeyx də məmur-oligarxlardan geri qalmır.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri, şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadənin müxtəlif biznes sahələri ilə əlaqələri haqda bu günə qədər xeyli məlumat olub. Əsasən ölkəyə ixrac olunan tərəvəz məhsullarının Allahşükür Paşazadənin inhisarında olduğu bilinirdi. Allahşükür Paşazadə bir qayda olaraq belə məlumatlara münasibət bildirmir, bildirəndə isə ortaya sübut qoyulmasını istəyir. Onun bu sıradan olan açıqlamalarından birindən sitat: "Bəzən mənim adıma şüşə, armatur, alma, soğan və kartof biz-

nesi ilə məşğul olan şəxs kimi hallandırılır. Bunların heç biri həqiqətə uyğun deyil. Bir şey haqqında danışanda ortaya sübut qoymaq lazımdır".

Sosial şəbəkələrdə Allahşükür Paşazadənin Çexiyada biznesinin olduğu haqda məlumatlar yayılıb. Həmin məlumatlardan birində fotolar, Çexiyanın müvafiq qurumlarının reyestr məlumatları təqdim olunur.

Sitat: "Marketa Špišáková adlı bu çex qadın Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin şərikidir, 36 yaşlı var. İxtisasca hə-

kimdir, heç bir sərmayə qoymadan Allahşükür Paşazadənin və Milli Məclisin deputatı Cavanşir Paşazadənin Çexiyada, Karlovi Varıda açdığı "Aynur KV" şirkətinin ortağı olub. Qadının valideynləri də 3 şirkətə sahibdirlər.

"AYNUR KV" qrupu avtomobillərin lizingi və kirayəsi, daşınmaz əmlak alqı-satqısı ilə məşğuldur. MMC kimi Skropova, 36001, Karlovy Vary ünvanında qeydiyyatdan keçib.

Aylıq gəliri 1 milyon kron göstərilir (təxminən 100 min manat). İkinci şəkildəki isə Şeyxülisla-

min Karlovi Varıda həmin şirkətin adına aldığı villasıdır".

Qeyd edək ki, A.Paşazadənin, onun deputat qardaşının adı bundan əvvəl ölkə daxilində qurulan daha bir biznes layihəsindən doğan mübahisədə hallanırdı. Məsələnin mahiyyəti bu idi ki, Müğdət Həşimov Paşazadələrlə birgə fəaliyyət haqda müqavilə imzalamışdı. Müqavilə üzrə M.Həşimov Paşazadələrə məxsus "Medi-Sina" klinikasını işletmiş, sonradan tərəflər arasında mübahisə yaranmışdı. Bundan sonra Paşazadələrin yaxın adamı, "Hacı Mazan" kimi tanınan Ramazan Zeynalov döviyyəyə girib və onun iddiası əsasında M.Həşimov həbs olunub. Bir müddət əvvəl isə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 9 il azadlıqdan məhrum edilib. İttihama görə, Paşazadələrə məxsus "Medi-Sina" klinikasına avadanlıqların alınması məqsədilə ayrılmış vəsaitdən 193 min manatın mənimsənilməsində ittiham olunan Müğdət Həşimov özünü təqsirli bilmir.

Yayılmış son məlumatlarla bağlı Paşazadələrin mövqeyini öyrənməyə cəhd etsək də, alınmadı. Bununla belə, onların da mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Vəkillər Kollegiyasında sədri dəyişirlər

Alternativ Vəkillər Kollegiyası yarana bilər

Azərbaycanda vəkillərin sayı 934 nəfərə çatıb. 2015-ci ildə daha 154 nəfər vəkil adı qazanıb. Amma bu 154 nəfər imtahanlara qatılanların cəmi 30 faizidir. Yeni qalan 70 faiz iddiaçı imtahanlardan keçə bilməyib. 2015-ci ildə Azərbaycan Vəkillər Kollegiyasına üzv seçilmək üçün imtahanlara ümumilikdə 706 nəfər sənəd verib. İmtahanlara qatılanlardan 215 nəfəri II mərhələyə adlayıb. İkinci mərhələdən sonra 154 nəfər vəkil vəsiqəsi qazanıb.

İllərdir ki, gerçəkləşdirilən 2 mərhələli imtahan bir çox hüquqşünasın vəkil olmasına əngəl yaradır. Vəkil olmağa iddialı şəxs test imtahanlarını verir və bundan sonra qarşısında daha çətin bir imtahan dayanır. Bu da şifahi müsahibədir. O müsahibə ki, şəxsən Azərbaycan nəzarəti və bilavasitə iştirakı ilə baş tutur. Gözlərinə xoş görünməyən, imtahanından əvvəl Vəkillər Kollegiyasında olmayanlar çıxdığı edilir.

Test imtahanlarından müvəffəqiyyət qazanmış keçmiş vəkilliyə namizədin şifahi imtahanına cəlb olunmasının başqa məqsəddə xidmət etməsini söy-

ləmək çox çətindir. Azər Tağıyev bir qayda olaraq "şifahi imtahanla nə ehtiyac var" sualını cavabsız buraxır. Nə desin?

Qanunlara edilən, qanuniliyi şübhə doğuran dəyişikliklərdən sonra Azərbaycanda vəkil kimi tam hüquqlarla fəaliyyət göstərə bilmək üçün Vəkillər Kollegiyasına üzv olub onun vəsiqəsini əldə etmək lazımdır. Bu quruma üzv olmayanlar xüsusilə cinayət işləri üzrə məhkəmələrdə hüquq müdafiə prosesində iştirak edə bilmirlər. Azərbaycan qanunvericiliyinə görə, məhkəmələrdə cinayət işləri ilə bağlı Vəkillər Kollegiyasının üzvləri vəkil

kimi iştirak edə bilər. Qanundakı bu dəyişiklik VK-nı əhəmiyyətli quruma çevirir de, ümumilikdə ölkədə vəkil probleminin yaşanmasına yol açır.

2009-cu ilin hesablamalarına görə, ölkəmizdə hər 12 min vətəndaşa 1 vəkil düşürdü. 2005-ci ildə quruma 151, 2006-cı ildə 24, 2007-ci ildə 235 nəfər, 2008-ci ildə 23, 2009-cu ildə 67, 2010-cu ildə 15, 2011-ci ildə 9 nəfər üzv qəbul edilib. Vəkillər Kollegiyasının rəhbərliyi vəkillərin sayının artmasında maraqlı görünür. Üstəlik, hər addımda ictimai fəal vəkillərin kollegiyadan uzaqlaşdırılması üçün fürsət axtarılır. Bunun üçün qanunlara dəyişikliyi şəxsən Azər Tağıyev təklif edib və təklifinin müəkkəbi qurummuş qəbul edilib.

Vəkillər Kollegiyası qeyri-hökumət təşkilatıdır. Qanunlar bir neçə VK-nın yaradılmasını

əngəlləmir. Amma illərdir ki, digər VK-ların yaradılması qeyri-rəsmi qadağan olunub. Qanunla yalnız VK üzvlərinin sayı 1000 nəfəri aşdıqdan sonra yeni VK yaradılmasına icazə verilir.

Həmin min nəfərlik baryerin aşılması, vəkillərin sayının artması şifahi imtahan səddi çəkməklə əngəllənsə də nəhayət ki, baş tutub. Reallıq budur ki, Azərbaycanda 2-ci Vəkillər Kollegiyasının yaranması baş tutmur.

2016-cı ildə Vəkillər Kollegiyası üzvlüyünə sənəd qəbulu keçirilib. Amma imtahan vaxtının təyin olunması acı bağırısağa dönüb.

Bunun bir səbəbi kimi A.Tağıyevin səhhətində olan problemlər göstərilir. Gələn məlumatlara görə, artıq onun yerinə namizədin adı da bəllidir. Bu şəxs VK-nı Məhkəmə Hüquq Şurasında təmsil edən 4 saylı hüquq məsləhətxanasının sədri Ramiz İbrahimovdur.

Qeyd edək ki, 2012-ci ildə Vəkillər Kollegiyasının qurultay səlahiyyətli konfransı keçirilib. Konfransa 82 vəkil dəvət olunub. Azər Tağıyev VK-nın yenicən rəyasət heyətinin sədri seçilib. Həmin konfransda "Vəkillərin davranış qaydaları haqqın-

Azər Tağıyev

da" Əsasnamə və rəyasət heyətinin 2013-2017-ci illər üzrə büdcəsi təsdiq olunub.

Maraqlıdır ki, konfransda vəkillərdən toplanan aylıq gəlirlərin hara, necə xərclənməsi haqda məlumatlar çox səthi şəkildə qeyd olunub. Bu gün VK-da 1000 nəfərə yaxın vəkil var. Onların hər biri aylıq 46 manat, gəlirlərindən 2 faiz sığorta haqqı ödəyirlər. Bu məbləğlər üst-üstə toplanaraq 50 min manat civarında bir məbləği formalaşdırır. Bu pullar hara, necə xərclənir, bilinmir. A.Tağıyev 2004-cü ildə əyləşdiyi VK sədri kreslosunu qorumaq üçün çalışır. Onun 2012-ci ildə keçirdiyi konfransın legitimliyi haqda hələ o dövrdə böyük şübhələr vardı. Konfransın keçirilməsi üçün kollegiyanın 1000-dən artıq üzvü olmalı idi. Lakin həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət nəticəsində həmin dövrdə Azərbaycanda vəkillərin sayı 900-ü

aşmırdı. Bu, A.Tağıyevə konfransı 81 nəfərlə keçirməyə mane olmadı və ömürlük sədrlik arzusu da, faktiki, yerinə yetdi.

Bundan sonra Azərbaycanın tanınmış bir çox vəkilləri Vəkillər Kollegiyasının sıralarından çıxarılaqla, cinayət işlərinə çıxışları əngəllənib. Bu da A.Tağıyevin qanunlara dəyişiklik edib vəkilləri VK-dan məhkəməsiz-filansiz çıxarılması səlahiyyətinin ona verilməsi təklifinin qəbulundan sonra baş verdi.

Həmin dəyişikliklərə qədər vəkilin fəaliyyətinə məhkəmələrin müraciət olunmaqla xitam verilib. Bu isə uzun prosedur idi. Azər Tağıyevə belə bir səlahiyyətin verilməsini qanuna zidd olsa da, verildi. Azərbaycanda vəkillik institutu xəstədir, atlan addımlar isə onun sağlamlığına xidmət etmir, əksinə, xəstəhəl şəkildə yaşamını davam etdirməsinə hesablanıb.

E.MƏMMƏDƏLİYEV

Son günlər Azərbaycan mətbuatının gündəmində olan isimlərdən biri də Amerikada mühacirətdə yaşayan sabiq spiker Rəsul Quliyevdir. Buna səbəb də Gürcüstanın keçmiş prezidenti və Odessa vilayətinin sabiq qubernatoru Mixail Saakaşvilinin Ukraynaya dönüşüdür.

2005-ci ilin oktyabrında da R.Quliyevlə bağlı buna bənzər hadisələr baş vermişdi. O zaman Azərbaycana gəlməyə cəhd edən eks-spiker Ukrayna ərazisində saxlanılmış, sonradan geriye - Amerikaya qayıtmışdı. Saakaşvili olayından sonra R.Quliyevin ünvanına bəzi ittihamlar səsləndirilir, o, sabiq prezidentlə müqayisədə cəsarətsiz siyasətçi kimi qələmə verilir.

Bütün bu ittihamlarla bağlı R.Quliyevlə danışdıq.

- Rəsul bəy, Saakaşvilinin Ukraynaya gəlişi ilə siz də gündəmi zəbt etdiniz. Əvvəla, o, düzmü etdi? Fərqli mövqelər var...

- Saakaşvili prezident olanda gəlib Azərbaycan Milli Məclisində çıxış edib, bizlərə "dərs" keçəndə də onun ambisiyalı, özündən razı narsist bir tip olduğunu söyləmişdim, yəni də eyni fikirdəyəm. Onun Ukraynada nə prezident, nə də aparıcı partiya lideri olmaq şansı yoxdur. Sadəcə, narsist xarakteri dünyada diqqəti cəlb etmək üçün onu özündən asılı olmayaraq bu addımları atmağa vadar edir. İnsanlar bəzi mürəkkəb sualları cavablarını özləri tapa bilərlər, eger "nə üçün", "nə səbəbdən" suallarını özlərinə verib cavab axtarsalar. Məsələn, Mişa nə üçün azı 30 faiz (onun partiyası parlamentdə bu qədər yer alıb) dəstəyi olan Gürcüstanı yox (bu ölkə də onu vətəndaşlıqdan məhrum edib), maksimum 5 faiz dəstəyi olan Ukraynaya gəlməyə üstünlük verdi? Hansı səbəbdən işlədiyi camaatın yaxşı tanıdığı ("Yaxşı" işinə görə Odessa oblasti və Gürcüstan camaatı onu daha çox müdafiə etməli idi) Odessaya yox, Lvova üz tutdu? Özünü təbliğ etmək üçün düzgün addımdır. Rusiya kimi bir təcavüzkar ölkə ilə ölüm-dirim müharibəsi aparən Ukraynanın başını lazımsız məsələ ilə qarışdırmaq isə qeyri-düzgün hərəkdir. Ancaq səhv addımı birinci onun vətəndaşlığını alan Poroşenko atmışdı.

- Sizcə, Saakaşvili Ukraynada siyasi səhnəni dəyişə bilirmi? Ən əsası, eşqə düşdüyü prezidentliyə gələ biləcəkmi?

- Saakaşvilinin Ukraynada siyasi səhnəni dəyişmək şansı sifira bərabərdir. Əvvəla, Ukrayna Avropa Birliyinə və NATO-ya daxil olmaq siyasətini artıq azı 2 ildir aparır. Bu yaxınlarda referendum keçiriləcək

və ən azı 70% ukraynalının Avropaya "hə" deyəcəyi gözlənilir. Həmçinin Ukrayna iqtisadi reformalar aparır və korrupsiyaya qarşı mübarizəni gücləndirir, Beynəlxalq Valyuta Fondu bunu bir neçə dəfə təsdiqləyib və milyardlıq tranşlar verib, proses davam edir. Ukrayna hüquqi dövlət yaratmaq istiqamətində də çox böyük addımlar atıb. Keçmiş məhkəmə sədrlərinin 70 faizini dəyişib. Məhz Saakaşvilinin qeyri-qa-

tor cəsarətli hərəkət etmədi-mi? Onun dönüşündən sonra "Kaş o vaxtı mən də belə edərdim" kimi düşüncəniz varmı?

- Saakaşviliyə qorxaq demək olmaz, o, kifayət qədər cəsarətli adamdır. Ancaq mən özümü də heç vaxt qorxaq hesab etməmişəm və mənə tanıyanların hər biri dediyimi təsdiqləyə bilər. Hətta bugünkü hökumətdə olanlar 1994-cü ilin oktyabr və 1995-ci ilin mart hadisələrini xatırlayıb, daha çox

"Azərbaycana dönməkdə ısrarlıyam və bu istiqamətdə daha qətiyyətli cəhdlər edəcəyəm"

- Bildiyiniz kimi, Saakaşvili Qərb dəstəkləyir. Amma sizi o zaman Qərb meydanında tək qoydu. Əgər Saakaşvili kimi dəstək alsaydıq, ölkəyə gələrdiniz?

- Qərb Saakaşvilinin nə 2008-ci il Cənubi Osetiya avontürasını, nə də bugünkü Ukrayna addımlarını dəstəklə-

dərməz. Çox təəssüf ki, verilən rüşvətə görə mənə Simferopolda saxladılar, Azərbaycana gəlməyə icazə vermədilər. Azərbaycandan gəlmiş prokurorluq işçilərinə vəkilim "Rəsulu Azərbaycana aparmaq istəyirsiniz, razıdır, gəlin gedək" deyəndə aradan çıxdı-

- Bilirsiniz ki, Saakaşvilinin yanında Timoşenko kimi güclü bir siyasətçi var. Sizin hazırda Azərbaycanda Timoşenkonuz varmı, yaxud 12 il öncə var idimi?

- Yanımda Timoşenko tipli adamların olmasını şəfəfsizlik hesab edərdim. Azərbaycan həmin o timoşenkolarla dolu-

Rəsul Quliyev

sükutu pozdu

Sabiq spikerdən Saakaşvili olmaması ilə bağlı şok açıqlamalar; "Onun Ukraynada siyasi səhnəni dəyişmək şansı sifira bərabərdir"

"İsa Qəmbər və Əli Kərimli həmin gün Bakıdan 250 km aralı Qəbələyə getmişdilər"

nuni şəkildə ölkəyə daxil olması və həbs edilməməsi hüquqi dövlət statusunun təntənəsidir. Düzür, Saakaşvili istənilən variantda qanunu pozubsa, cəzalandırılacaq, ancaq məhkəmə tərəfindən. Bu məsələlərdə (bütün hüquqi dövlətlərdə olduğu kimi) prezidentin fərmanı işləmir. Saakaşvili başqa bir korrupsioner və ambisioz siyasətçi Timoşenko ilə birləşib kaos yaratmağa cəhd edə bilər, ancaq uğurları parlamentdə qazanılacaq 20 faiz deputat yerindən o tərəfə keçməz. Hər halda, Ukraynada Qroysman və onun hökuməti, keçmiş baş nazir Yaçenyuk və onun komandası, Kiyevin meri Kliçko kimi dəyərli siyasətçilər var. Onların arasında bağırbağır başqalarına böhtan atmaqdan başqa əlindən az şey gələn Timoşenko və Saakaşvilinin qələbə çalmaq şansları yoxdur. Saakaşvilinin Gürcüstanda demokratiyanın yaranması və nəticə olaraq korrupsiyanın bir neçə dəfə azaldılmasında olan rolunu danmaq ədalətsizlik olar. Ancaq Gürcüstanda işləyən çığırbağır metodlarını eynən Ukraynaya tətbiq etmək ağılsızlıqdır.

- Atdığı addıma görə Saakaşvilini cəsarətli, sizi isə cəsarətsiz bir siyasətçi kimi qələmə verənlər var. Sizcə, doğrudan da sabiq quberna-

dediklərimi təsdiqləyərlər. Mən Azərbaycana gəlməkdə qat-qat qətiyyətli idim, nəinki Saakaşvili Ukraynaya gəlməkdə. Saakaşvili hüquqi dövlətə, mən isə fərqli bir ölkəyə gedirdim. Mənim gedəcəyim ölkənin qonşuluğunda və hətta 1000 kilometrliyində Polşaya oxşar bir sivil dövlət yox idi. Yeganə o vaxt demokratiyaya cəhd edən bir qonşumuz var idi, o da Gürcüstan idi. O zaman bu gün yüksək dəyərlərdən pafosla danışan Saakaşvili Londonda konsulunu mənim qaldığım yərə göndərər, Gürcüstanı gəlməməyimi tələb edirdi. Mişa "Bizim Azərbaycanla yaxşı münasibətlərimiz var" deyib (qazi demək olar ki, müftə alırdı. Bu gün rüşvətin əleyhinə çıxış edən Mişa o vaxt, faktiki, Azərbaycandan rüşvət alıb, mən Gürcüstanı buraxmadım), mən Gürcüstanı buraxmayacağlarımı bildirmişdim. Mən təyyarə ilə uça bilirdim və təyyarənin ölkəyə buraxılmaması ən asan məsələdir. Əlbəttə, Gürcüstanı gələ bilsəydim, oradan Azərbaycana keçməyim asan olardı. Hər halda, o zaman sərhəddə mənə Mişa kimi 1000-2000 min yox, on minlər qarşılayacaqdı. Bakıya gəlib çatdıqda bu rəqəm bir milyon olardı. Bu gün də Azərbaycana dönməkdə ısrarlıyam və bu istiqamətdə daha qətiyyətli cəhdlər edəcəyəm.

"Tərəfdarlarımla sayı istənilən özünü müxalifət adlandırarlardan 10 dəfələrlə çoxdur"

mir. Siz səhv fikirdəsiniz. Düşünürəm ki, məhkəmənin qərarı ilə Mişa yenidən Ukraynanı tərk etməli olacaq. Məni xaricə dəstəkləyib-dəstəkləməsinə gəldikdə isə burada da səhv mövqedəsiniz. O hadisələr baş verəndə bir neçə il sonra Norveçdə səfirliyə göndürdüm. Onun dediklərini olduğu kimi təkrarlıyam: "Biz ABŞ-in səfiri başda olmaqla, hamımız aeroporta getdik. Yol boyu çoxsaylı hərbi texnika, tanklar, BTR-lər, əsgərlərlə rastlaşdıq. Həmçinin minlərlə insan şəhərin hər yerindən aeroporta tərəf axırdı". Səfirələr, nəhayət, Azərbaycanda müxalifətin kim olduğunu anladılar. Məni dəstəkləməyən Qərb səfirlərini aeroporta gön-

lar, dedilər ki, "bizə deyiblər burada saxlanılmasına nail olaq, aparmağa yox".

- Gəlsəydiniz, nələri dəyişə bilirdiniz?

- Gələ bilsəydim, çox şey dəyişəcəkdi. Tərəfdarım isə kifayət qədər idi. Hətta illər belə tərəfdarlarımla sayını çox da azalda bilməyib. Bu gün də tərəfdarlarımla sayı istənilən özünü müxalifət adlandırarlardan 10 dəfələrlə çoxdur. Azərbaycanın qonşuluğunda az da olsa, Polşaya bənzər bir ölkə olarsa, Azərbaycana dönüşümü gözləməyə, maksimum 2-3 aya bu işi görürəm. Təəssüf ki, Naxçıvanla qonşu olan Türkiyədən də (onda da Türkiyəyə icazə vermədi) icazə almaq mümkün deyil.

dur, ondan ağılsız olsalar da. Onlar heç vaxt mənim yanımda ola bilməzlər. Yanımda normal insanlar olacaq, buna şübhə etməm.

- 12 il öncə sizə vəd verənlərin sözlərini tutmadıqları barədə fikirlər var. Son olaraq, sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli bu barədə qəzetimizə açıqlamasında fikirlər səsləndirib. Doğrudan da o zaman belə idi? Konkret adlar çəkə bilərsiniz?

- Biz o dövrdə koalisiya yaratmışdıq. Koalisiyanın rəhbərləri ilə mən yox, nümayəndəm danışıqlar aparırdı. Onların hamısının məni qarşılamaqda iştirak etməsi vacib idi. Ancaq təəssüf ki, iki şəxs - İsa Qəmbər və Əli Kərimli həmin gün Bakıdan 250 km aralı Qəbələyə getmişdilər. Mən Ukraynada ABŞ səfirliyinin təzyiqi ilə buraxıldıqdan sonra Kiyevdə İsa Qəmbərlə görüşdüm. Birdən o, gül-məli bir fikir söylədi. Guya mənim buraxılmağımı o, Yuşşenkodan xahiş edib. Mən ona o, Kiyevdə görüşlərə başlayana qədər azad edildiyimi və Yuşşenkonun tapşırığı ilə 5 nəfərdən ibarət qoruyucu verdiyini izah etdim. Bizim çörək yediymiz restoranın ətrafı da Ukraynanın silahlı qüvvələri tərəfindən qorunurdu. Və onların gözlərinin qarşısında mən gedəndə onlar da maşınlarına minib arxamca sürdülər. Ondan başqa, mənim siyasi sığınacaq statusumun olduğunu və BMT-nin 1951-ci ildən bu statuslu insanların toxunulmazlığı barədə qərarı olduğunu da dedim. Nə üçün bunları sadalayıram; çünki bir neçə il bundan öncə yenidən bu insanın "mən Quliyevi xilas etdim" kimi cəfəngiyyatına rast gəldim.

□ Cavanşir ABBASLI

"Saakaşvili Londonda konsulunu mənim qaldığım yərə göndərər, Gürcüstanı gəlməməyimi tələb edirdi"

Rusiya Federasiyası Ali Məhkəməsinin qərarı ilə fəaliyyətinə xitam verilən Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresi Apelyasiya Məhkəməsinin ədalətli qərar verəcəyinə ümid edir. Sıralarında 2 milyona yaxın azərbaycanlıyı birləşdirən və bütün Rusiya regionlarını əhatə edən bir təşkilatın ləğvi təbii ki, Azərbaycanda da narahatlıqla qarşılandığı üçün məsələnin müsbət həlli istiqamətində çalışmalar davam edir.

Ümidlər var ki, ÜAK rəhbərliyi və digər dairələr tərəfindən Rusiya prezidenti Vladimir Putinə ünvanlanmış müraciətlər nəticə verəcək. Ancaq bugünlərdə, apelyasiya baxışı ərəfsində yayılmış xəbər narahatlıq doğurur. Bu və digər məsələlər barədə Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin prezidenti Fazil Qurbanov "Yeni Müsavat"a eksklüziv müsahibə verib.

- Fazil bəy, bir neçə gün əvvəl mətbuatda belə bir xəbər yayıldı ki, Federal Təhqiqatlar Bürosu ÜAK-ın regionlardakı təşkilatlarına möhürü təhvil verməklə bağlı xəbərdarlıq edib. Doğrudurmu?

- Yox, belə şey yoxdur, yalandır. Regionlardakı təşkilatlarımız hamısı işləyir. Ayın 19-da da mənə elə gəlir ki, bizə qurultayımızı keçirmək və sənədləri qaydasına salmaq üçün vaxt verəcəklər.

- Apelyasiya Məhkəməsinin baxışını nəzərdə tutursunuz?

- Hə. Apelyasiya Məhkəməsinin qərarını gözləyirik. **- İndiyəqədərki proseslər təşkilatın sonrakı taleyi ilə əlaqədar nə deməyə, hansı qənaətə gəlməyə əsas verir?**

- İki vəkilmiz var, zəruri işlər görülür. İndi gözləyirik. Görək sentyabrın 19-da qərar necə olacaq. Əgər başqa bir hadisə olmasa, iddiaçı tərəf - Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndələri prosesdə iştirak etsə, o zaman məhkəməyə olmalıdır. Məhkəmədə də bizə imkan verməlidirlər ki, növbədənəkar qurultay-

Ümid edirik ki, müsbət dönüş olacaq, başqa cür ola bilməz

ÜAK sədri Fazil Qurbanov: "Təşkilatda öz xeyrinə çalışan adamlar var ki, biz onları sıralarımızdan uzaqlaşdırmalıyıq"

mızı keçirək və çatışmazlıqları aradan qaldıraraq, işlərimizi davam etdirək.

- Deməli, iddia ərizəsində növbədənəkar qurultayın keçirilməsi üçün vaxt verilməsi xahişi əksini tapır?

- Əslində bundan əvvəl də demişik ki, bizə vaxt verin. Bir sıra işləri eləmişik, amma qəbul eləməyiblər. İndi bir daha deyirik ki, onsuz da bütün çatışmazlıqları aradan qaldırmışıq, hər şey hazırdır, nizamnamə qaydasındadır. İndi ayın 19-nu gözləyirik.

- Növbədənəkar qurultay keçiriləcəksə, yaqın ki, yenə də ÜAK-ın prezidenti olaraq qalacaqsınız, eləmi?

- Əgər seçsələr, qalacağam, seçməsələr, gedəcəyəm, öz işimlə məşğul olacağam.

- Konqresin qeydiyyata alınması ortaya çıxandan sonra yerli təşkilatlar hamısı qalır mı, yoxsa hansısa parçalanmalar, qopmalar olub?

- Yox, yox. Regionlardakı təşkilatların hamısı yerindədir. Mən özüm onlarla danışıram, görüşmüşəm. Hamı gözləyir, hamı həyəcanlıdır. Hamının da ümidi var ki, Konqres fəaliyyətini davam etdirməlidir, işləməlidir, başqa cür ola bilməz.

- Azərbaycan hökumətindən istəyiniz, xahişiniz varsa, buyurub mətbuat vasitəsilə deyə bilərsiniz.

- Yox. Biz Rusiyada fəaliyyət göstərən təşkilatıq. Ona görə də məsələlərimizi özümüz həll etməliyik. Azərbaycandan mənəvi dəstək verilməsinin özü bizə bəsdır. Özümüz çalışırıq. Bilirik ki, Azərbaycanda da çox həyəcanlıdırlar, necə olacağını gözləyirlər, çox sağ olsunlar. Onların bizə qarşı böyük diqqəti var.

- Belə fikirlər vaxtaşırı səslənirdi ki, 2018-ci il prezident seçkiləri ərəfsində Rusiyadan Azərbaycana müxtəlif təzyiqlər olacaq. Amma dediyinizdən belə çıxır ki, müsbət istiqamətdə addımlar gözlənilir...

- Ümid edirik ki, müsbət dönüş olacaq, başqa cür ola bilməz. Üçüncü məhkəmə olanda sənədləşmədəki səhvlərin çoxuna düzəliş ələyib yenidən təqdim etmişdik. Amma onlar o vaxt həmin sənədləri qəbul etmədilər. İndi isə bizdə hər şey hazırdır.

- Qurultaydan sonra təşkilatda hansı dəyişiklikləri gözləmək olar?

- Təşkilatda öz xeyrinə çalışan adamlar var ki, biz onları sıralarımızdan uzaqlaşdırmalıyıq.

- Onların məqsəd-məramı nədir?

- Onlar öz xeyrinə işləyən, Konqres üçün heç bir faydası dəyməyən adamlardır. Biz bəzi regionlarda onların işini görmü-

rük, cəmiyyətə, soydaşlarımıza əl tutmalarını görmürük. Bəziləri elə özləri üçün çalışır. Belə adamları saxlamaq olmaz axı.

- Onların adları ictimaiyyətin üçün açıqlanacaq mı?

- Onlar hamısı açıqlanacaq. Növbədənəkar qurultay olsa, bizə imkan versələr, dəyişiklik olmalıdır.

- Rusiyada fəaliyyət göstərən tanınmış azərbaycanlılardan, məsələn, Rüstəm İbrahimbəyov da digərlərindən təşkilatın yaşaması istiqamətində dəstək alırsınız mı?

- Neçə illərdir ki, onunla tanışam. O, çox müsbət adamdır, elə dəstək olaraq deyir ki, mən Konqresin üzvü olsam da, olmasam da, mənim ürəyim sizinlədir, nə desəniz, mən hazırım.

- Bu yazılarda Azərbaycan prezidenti Rusiya vətəndaşı olan blogger Aleksandr Lapşini azad etdi. Bu mənada mümkündür mü Moskva da Bakıya jest olaraq Konqreslə bağlı müsbət qərar versin?

- Mən onu bilmirəm, çünki siyasətə qarışmıram. Bu, prezidentin səlahiyyətində olan məsələdir. Necə qərar verirsə, mən onu şərh edə bilmərəm.

- Təşkilatla bağlı məsələlər barədə məsləhətləşmələr aparmaq üçün Bakıya gəlmək fikriniz yoxdur ki?

- Mən bu yaxınlarda Bakıya

gəlmişdim. Amma rəsmi şəxslərdən heç kimlə görüşmədim. Sadəcə, dörd günlüyə nəvələrimlə bir yerdə şəxsi məsələlərlə əlaqədar gəlmişdim.

- Artıq 4-cü ildir ermənilərin əlində olan Kəlbəcər girovlarının azad olunması istiqamətində Rusiyanın həlledici rolunu malik olduğu deyilsə də, Moskva bununla bağlı hərəkətə keçmir. Hansı ki, girovlardan biri - Dilqəm Əsgərov Rusiya vətəndaşıdır. ÜAK-la bağlı müsbət qərar verilsə, girovların azad edilməsi istiqamətində Rusiya hakimiyyətinə müraciətləriniz olacaqmı?

- Mən də girovlarla bağlı eşitmişəm. Ancaq bu aralar bizim başımız çox qarışıq, neçə aydır ki, təşkilatdaxili işlərlə məşğulmuşam. Mən elə bu təşkilatın rəhbərliyinə gələndən məhkəmələrdən, yazışmalardan qurtarmamışam. Ona görə də əgər biz fəaliyyətimizi davam etdirə bilsək, təbii ki, öz vətəndaşlarımıza əlimizdən gələni köməyi etməyə çalışacağıq. Əgər onların fəaliyyətində Rusiya hökumətinə qarşı bir şey yoxdursa, təbii ki, biz imkan dairəsində əlimizdən gələni etməyə çalışacağıq. Amma indi mən bir söz deyə bilmərəm. Ayın 19-nu gözləyək...

□ **Elsad PAŞASOY**

Xaricdə yaşayan həmyerlilərimiz niyə yola getmirlər...

Ekspert: "Hadisələrin səbəbini, sadəcə olaraq, ora gedən kontingentin təhsil və inkişaf səviyyəsinin aşağı olması ilə bağlayıram"

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar arasında tez-tez müxtəlif səbəblərdən narazılıqların, münafiqliklərin yaranması xəbərinə alırıq. Hətta məsələ o həddə çatır ki, bir azərbaycanlı digərini öldürür. Belə xəbərləri tez-tez alırıq. Məsələn, sentyabrın 11-də Rusiyanın Çelyabinsk şəhərində azərbaycanlı idmançı öldürülüb. Rusiya İstintaq Komitəsinin Çelyabinsk üzrə idarəsinin Kurçatov rayonu üzrə istintaq şöbəsinin rəisi İqor Mitroxinin bildirdiyinə görə, hadisəni törətməkdə 26 yaşlı azərbaycanlı Eldəniz Bağrov şübhəli bilinir.

Bu ilin aprel ayında da Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar arasında kütləvi dava olmuşdu. Nəticədə isə bir nəfər dünyasını dəyişmişdi.

Ümumiyyətlə, xaricdə istər biznes sahəsində, istər diasporada işində, istərsə də digər yuxarı dairələrdə təmsil olunan azərbaycanlıların bir çoxu bir-biriləri ilə yola getmirlər. Bunun səbəbi nədir? Azərbaycanlılar arasında bilərəkdən insidentni yaradırlar?

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan politoloq Fərhad Mehdiyev bir sıra maraqlı faktları açıqlayıb. O bildirib ki, bu kimi hadisələrin əsasən Rusiyada meydana gəlməsinin səbəbləri var: "Diqqət et-

sək görürük ki, bu kimi hadisələr əsasən elə Rusiyada meydana gəlir. Son zamanlar Almaniyada da miqrantlar arasında bəzi insidentlər olub. Bunların səbəbinin, sadəcə olaraq, ora gedən kontingentin təhsil və inkişaf səviyyəsinin aşağı olması ilə bağlayıram. Həqiqətən dəfələrlə şahidi olmuşam ki, illərlə Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar cəmiyyətə inteqrasiya problemi yaşayır. Bununla bərabər rus dilində də yaxşı danışa bilmirlər. Bütün bunlar ondan irəli gəlir ki, bu insanlar Rusiyaya ilk növbədə iş üçün gəliblər. Onların da əksəriyyəti rayon, kənd yerlərindən gəndənlərdir. Məktəbdə yaxşı oxuya bilmə-

Fərhad Mehdiyev

yıblər, bir çoxlarının da ali təhsilləri yoxdur. Təhsil və mədəniyyət səviyyəsinin aşağı olması insidentlərin yaranması və bu səviyyəyə gəlməsi üçün əsas faktordur. İkinci faktor isə odur ki, azərbaycanlılar, ümumiyyətlə, xaricdə bir icma olaraq yaşaya bilmirlər. İcma şəklində yaşamağın isə həm müsbət, həm də mənfi cəhətləri var. Bu şəkildə yaşamağın səbəbi isə ilk olaraq

odur ki, onlar öz aralarında olan məsələləri kollektiv şəkildə həll etmirlər. Doğrudur, onların aralarında müəyyən münasibətləri olsa da, ancaq məsələyə icma şəklində yanaşmaları mümkün deyil. Diaspor nümayəndələrinə gəlincə isə onu qeyd edim ki, bunlar xaricdə kommuniya işini qura bilmirlər. Çünki bizdə diaspora adətən dövlət dəstəyi ilə fəaliyyət göstərir. Dövlət və ya

səfirlik dəstək göstərmirsə, hər hansı bir diasporanın qurulmasına rast gəlmirik. Ona görə ki, birinci, baxmaq lazımdır ki, həmin insanlar orada hansı növ fəaliyyətlə məşğul olurlar. Bu adamların çoxu biznesə daxildir. İkinci isə həmin ölkələrin əksəriyyətində korruptsiya var. Məsələn, Ukraynada, Rusiyada belədir. Bu isə ona sövq edir ki, həmin insanlar bir çox problemlərini qanunsuz yollarla həll edirlər. Şahidiyəm ki, Moskvada bəzi icma şəklində diaspora bənzər qurumları olan şəxslərin öz aralarında mədəni olmayan qaydaları var. Onu da deyim ki, bu yanaşma bütün şəhərə də xas deyil. Bir çox insanlar bu şəkildə təşkilatlanmanı qəbul etmir. Ancaq bir qisim də məhz bu cür yollarla işləyir. Məsələn, iş yeri açmaq üçün rüşvət verir, vergini rəsmi qaydada ödəmir".

Politoloq bildirib ki, onlar bu kimi taktikalardan istifadə etməklə öz aralarındakı təşkilatlanma fəaliyyətlərində də mədəni qaydalara şahid ola bilmirik:

□ **ƏLİ RƏİS**

Əbədi mühərrik

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Çində alimlər yeni mühərrik kəşf elədiklərini açıqladılar. Guya burada kənar impuls olmadan maşın işə düşəcəkdir. Sadə desək, indiki mühərriklərin hər birində fizika qanunları işləyir: enerji yanır, hərəkət yaradır. Avtomobildən tutmuş qatara, gəmidən raketə qədər hər şey bu cür işləyir. Lap elə insan özü də. Kainatda bütün hərəkətlərin əsasında impuls, enerji dayanır. Çinlilərin "qayırdığı" isə mikrodalğalı sobaya oxşar bir zaddır, guya bunun içində elektromaqnit dalğası öz-özünə hərəkətə səbəb olur.

Bütün fizika elmini şübhə altına salmaq kimi bir şeydir, o üzəndən ciddi alimlərdən kimsə bu söhbətə inanmadı. Ancaq çinlilərə nə var... İndiyə qədər dünyada hər şeyin saxtasını, necə deyirlər, "kitayskisini" düzəltdirmiş adamlardır, istəsələr təzə fizika elmi də düzəldərlər. Həmin fizikada əks-təsir təsirə bərabər olmaz. Alma Nyutonun başına yox, ağızına düşər. İşiq sürəti tsbağa sürəti ilə eyni olar və sairə.

Örnek üçün, bunun bir modelini bizim Azərbaycanda çoxdan düzəldiblər. Cəmiyyətə nə qədər təsir edirsən et-xeyri yoxdur, əks-təsirin qiyməti də görməzsən. O cümlədən, dəli şeytan deyir ki, impuls olmadan, kənar enerji, yəni qənaət istəmədən daim qabağa gedən o mexanizmi bizdə çoxdan kəşf ediblər, adı da Azərbaycan xalqıdır. Yaxşı mənada. O arada-bərədə, ildə intihar edən 500 nəfər, ölkədən qaçan 5 min nəfər də hesab elə cəmiyyət maşını cartacurtila irəlilədikcə vintlərdən, dişçiklərdən-zaddan qopan qığılcımlardır.

Bu yaxında bir rayon polisindən yazı çıxmışdı. Müxbir bəh-bəhlə yazmışdı ki, polis reisi kimsəsiz ailələri himayəyə götürübüdür. Hətta bir ailənin 3 ay ərzində bütün xərcləri qarşılanıbdır. Sitat: "Rəisin tapşırığı əsasında həmin ailənin üç aylıq ərzaq tədarükü qarşılanıb. Bu ərzaq səbətinə ailənin qida ehtiyaclarından tutmuş, uşaqların istəklərinə, məişət ləvazimatlarından, gündəlik tələbat mallarına qədər əhatə edib. Eləcə də Qurban bayramında rayonda yaşayan şəhid ailələrinə, məcburi köçkünlərə, aztəminatlı ailələrə yardımlar edilib".

Gördünüz? Adam heyran qalır. Rayonun adını qəsdən yazmıram, yoxsa hamınız qaçıb orda yaşayarsınız, basabas olar... Bəs reisi bu fəaliyyətin maliyyəsini hardan alır? Çinlilər düzəldən maşından!

Anar müəllimin sözü olmasın, mən gerek hər yazımda AYB-nin fəaliyyətinə də toxunum. Son kafe davasında (*bizim yazıqların adı ədəbi qovğada hallanası deyildi ki?*) idarə Bakının şefi Hacıbala müəllimi "reyder" adlandırmışdı. Reyder - bir obyektə polislə basıb almaq, başqa adamın adına keçirtməkdir. Əsasən Rusiyada geniş yayılmış fəaliyyət növüdür. Mən bəyanatda bu sözü gören kimi dərhal başa düşdüm ki, onu ora Çingiz Abdullayev dürtüdü. Rusdillə orda əsasən odur axı. Yoxsa bizim sabitlik şəraitində reyderlə nə işimiz? Bizdə obyekt qabaqcadan kim lazımdırsa, o da açıq. Sonra tutub almağa nadir hallarda ehtiyac yaranır.

Yaxud Anar müəllim deyir toxun acdan xəbəri yoxdur, yazıqlar acından ölü, bəzi şairin anası öləndə yası yola veririk, bunun hamısı həmin o kafenin icarə pulu ilə olurdu, indi ölü düşsə ehsanı necə verəcəyik və sairə.

Birincisi, bizim qanunvericiliyə, Allahşükür müəllimin isə fətvasına görə gecə klubunun, qadınların çəkdiyi qəlyanın pulu ilə ehsan vermək caiz deyildir (*bəlkə də məkr-ruhdur, deyə bilmərəm. Ola bilsin sidsuhdur. Hər halda, bunlar üləmə hökmünə daxildir, biz bisavadlar qanmaq*).

İkincisi, yenə həmin idarələrin hökmüylə ehsan sülfrəsinin sadəliyi ölkəmizdə tətbiqatını tapıbdır. Şairin anası, yazıqların qaynanası öldüsə sülfrəyə bir xurma, iki əbədi konfet (*bunları da çinlilər düzəldir, daim qənd qabında fırlanırlar, kim risk edib yəsə cəhənnəm oduna yanır*), uzağı plastik qabda dovğa qoyulsa bəsdir. Bunun üçün də hər il AYB-yə dövlət büdcəsindən ayrılan 1 milyon manat bəs eləməlidir. Bəs siz niyə qanunsuz iş tutub bahalı ehsan vermək istəyirsiniz? Adam beşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsini gecə klubuna icarəyə verəndə hər cür qanunsuz hərəkətə haqq qazandırır?

Hələ o aclıq məsələsi lap siyasi təxribata bənzəyir. Yəqin o cümləni də bəyanata AYB üzvü Cəmil Həsəni əlavə edibdir.

İndi söz əlaqədar təşkilatlarındır.

Qarabağ konfliktində ətrafında mühüm gəlişmə

Ermanın mütəfiqi Rusiyanın Azərbaycana dünya bazarı qiymətinə silah satmaqda davam eləməsi işğalçı ölkədə, az qala, isterik ovqat yaradıb. Dünən məsələ ilə bağlı erməni jurnalistləri Rusiyanın bu ölkədəki səfiri İvan Volinkini sözləri haqqı mənasında sual "yağışına" tutublar.

Musavat.com-un məlumatına görə, erməni KİV nümayəndələri xüsusən də prezident Vladimir Putinin ötən həftə Çində səfərdə olarkən ABŞ-ın Ukraynaya silah verməsinə neqativ münasibət bəsləyən açıqlamasını yada salaraq, diplomatın buna münasibətini öyrənməyə çalışıblar. Yeni rəsmi Moskva məntiqə postsovet məkanındakı konflikt zonasına (Donbasa) başqa dövlətin silah-sursat göndərməsini məqbul saymırsa, o zaman Rusiyanın özü nədən Azərbaycana silah satsın?

Səfir Volinkinin cavabı bu xüsusda kifayət qədər sərt və ermənilər üçün məyusedici olub. Öncə o, öz prezidentinin sözlərini şərh eləmək səlahiyyətində olmadığını xüsusi qeyd edib. Ardınca isə deyib: "Sizin başqa mövzunuz yoxdur? Siz elə hey bir şeydən yapışmışınız. Hər dəfə eyni şey. Axı bu haqda nə qədər danışmaq olar? Hər şey aydın deyil ki? Artıq bu məsələ barədə Rusiyanın bütün rəhbərləri danışmışdır. Biz Ermənistanı da silah veririk".

Erməni jurnalistlərin israrla: "Bəs Rusiya Azərbaycana silah satısını davam etdirəcəkmi", sualına diplomatın reaksiyası belə olub: "İlahi, nə qəmiş olmusunuz... Mən axı dedim, bu mövzuda sizinlə danışmaq fikrində deyiləm. Mən bu suala cavab verməyəcəyəm. Mən sizə izah elədim ki, prezidentin çıxışını şərh etməyəcəyəm..."

"Yeni Məsəvi" bu yerdə xatırladı ki, Stokholmdakı Beynəlxalq Sülh Problemləri Tədqiqat İnstitutunun (SİPRI) az öncə açıqladığı sənədə görə, 2011-2016-cı illərdə Azərbaycan Ermənistanı 20 dəfə çox silah-sursat alıb. Bakı bu silahların böyük hissəsini məhz Rusiyadan əldə edib. Nəticədə bu gün Azərbaycan Rusiya silahını ən çox satışı edən ölkələrin ilk beşliyinə daxildir. Rusiyanın ümumi hərbi ticarət dövriyyəsinin 4%-i ölkəmizin payına düşür.

Rusiya diplomatının yuxarıdakı açıqlaması Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənovun İsrailə davam edən səfəri fonunda xüsusilə diqqət çəkir. Məsələ ondadır ki, əgər Azərbaycanın iki mühüm silah təchizatçısından biri Rusiyadırsa, ikincisi də İsraildir. Yeni İsrail və Rusiya silah bazarında faktiki sürətdə rəqibdirlər. Ehtimal eləmək olar ki, Moskvaya qarşı Qərbin sanksiyaları gücləndik-

Bakı müharibə hazırlıqları içində - hərbi nazirimizin səfərində iki hədəf

Etibarlı silah alıcısı kimi Azərbaycan uğrunda rəqabət güclənib; Bakının İsraildən ABŞ-ın da üstünlük verdiyi "Dəmir gümbəz" alması reallaşır; **Rusiyanın işğalçı ölkədəki səfiri:** "Azərbaycana silah satışını davam etdirəcəyik..."

cə şimal qonşumuzdan ötrü daimi müştəri-alıcıların önemi, onlar uğrunda rəqabət də artacaq. Demək, Kreml işğalçı Ermənistanın bu xüsusda qınaq və narazılıqlarını daha nümayişkarane şəkildə qulaqardı edəcək.

Azərbaycanlı hərbi nazirin yəhudi dövlətinə ilk rəsmi səfəri də ən əvvəl hərbi və hərbi-texniki sahələr üzrə əməkdaşlığı daha da dərinləşdirməyə yönəlib. Bundan əlavə, çoxgünlük səfər çərçivəsində İsrailin silahlı qüvvələrinin döyüş təcrübəsini öyrənmək də hədəflər sırasında göstərilir. Bu isə ərazisinin 20%-i erməni tapdağında olan Azərbaycan və onun ordusu üçün müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Söhbət həm də müharibə hazırlıqlarından gedir.

Məsələn, dünən xəbər yayıldı ki, Azərbaycanın müdafiə nazirinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti rəsmi səfər çərçivəsində İsrail Silahlı Qüvvələrinin Komanda və İdarəetmə Mərkəzində olub. Müdafiə Nazirliyindən musavat.com-a verilən məlumata görə, qurumun strukturu və fəaliyyəti ilə tanış olan müdafiə nazirinə bildirilib ki, mərkəzin əsas məqsədi qoşunların təşkil, idarə

onulması, onlara nəzarət və digər tapşırıqlardan ibarətdir. Qeyd edək ki, İsrail silahlı qüvvələri böyük döyüş təcrübəsinə malik ordulardan sayılır. Diqqətçəkicidir ki, Zakir Həsənovun səfərdə olduğu gündə İsrail Müdafiə Qüvvələri son 20 ildə ən irimiqyaslı hərbi təlimlərə başlayıb.

Digər bir məlumata görə, nazirimizin səfəri çərçivəsində Azərbaycanın yəhudi dövlətinin "Dəmir gümbəz" - ən müasir raketdən müdafiə sistemlərinin alınması da diqqət mərkəzində olub. "Dəmir gümbəz"lə bağlı müzakirələr bir müddətdir ki, gedir və işğalçı Ermənistan xüsusilə narahatlıq doğurmaqdadır.

Yeri gəlmişkən, bugünlərdə ABŞ-ın özü də bu sistemlərə maraq göstərib və analogi raketdən müdafiə sistemlərinin yerli istehsalını qurmaqdansa, İsraildən "Dəmir gümbəz" almağa qərar verib. Bu məqam sözündən sistemlərlə bağlı işğalçı Ermənistanın təlaşının nə dərəcədə əsaslı olduğuna bir daha şübhə yeri saxlamır.

Bütün bunlar əlbəttə ki, müharibə vəziyyətində olan Azərbaycandan ötrü döyüş hazırlıqlarını gücləndirmək baxımından

böyük önəm daşıyır. Yeni həm Silahlı Qüvvələrimizin müasir hərbi texnika və sistemlərlə təchizatı, həm də praktik döyüş təcrübəsini artırmaq - hər ikisi müharibə hazırlıqlarının iki əsas komponentini təşkil edir.

Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanın güclənən müharibə hazırlıqlarından təlaşa düşən düşmən tərəf dünən səhər saatlarından etibarən Azərbaycanın işğal altında olan Ağdam rayonunda növbəti irimiqyaslı təlimlərə başlayıb. APA-nın xəbərinə görə, Bağmanlar adlanan ərazidə keçirilən təlimlərdə ağır artilleriyadan, zirehli texnikalardan istifadə olunur. Xəbərlərə görə, ağır artilleriyadan açılan atəş səsləri Ağdamın işğal altındakı kəndlərində, ətraf Ağcabədi və Bərdə rayonlarında aydın eşidilir.

Ancaq belə növbəti təlimlərlə İrəvan çətin ki, özünü sigortalaya, erməni toplumunu isə sakitləşdirə bilsin. Gerçek belədir ki, Azərbaycanın Ermənistan üzərində hərbi üstünlüyü ilbəil artırır. Bahalı silahlanma yarışında ölkəmizlə ayaqlaşmaq üçün işğalçı ölkənin heç bir resursu yoxdur. Düşmən ölkədə müttəfiq Rusiyaya qarşı isterik ovqatın bir motivi də budur.

□ Analitik xidmət

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 12-də Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin yeni təyin olunmuş rəhbəri Kestutis Yankauskasın etimadnaməsini qəbul edib.

Biz Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlığımızın səviyyəsindən çox məmnun və Avropa İttifaqı bizim əsas ticarət tərəfdaşımızdır. Əlbəttə ki, əməkdaşlığımız yalnız ticarət və energetika sahələri ilə məhdudlaşmır, geniş sahələri əhatə edir. Brüsselə son səfərini uğurlu səfər kimi dəyərləndirən dövlət başçısı qeyd edib ki, səfərdən dərhal sonra Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında tərəfdaşlığa dair yeni sənədin üzərində fəal danışıqlar prosesi başlandı və bu danışıqlar hazırda uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın çox geniş gündəliyə malik olduğunu qeyd edərək siyasi əlaqələr, ölkəmizin demokratik inkişafı, energetika, nəqliyyat, təhlükəsizlik, humanitar, təhsil, mədəniyyət, multikulturalizmə bağlı məsələlər ətrafında səmərəli müzakirələrin aparıldığını vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında yeni müqavilənin yaxın zamanlarda imzalanacağına əminliyini bildirib.

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqı ilə münasibətlər 2004-cü ildən qurulub. 2004-cü ildə Azərbaycan Aİ-nin Avropa Qonşuluq Siyasətinə, 2009-cu ildə isə onun Şərq İstiqaməti üzrə çoxtərəfli əməkdaşlıq formatı olan Şərq Tərəfdaşlığı Proqramına daxil edilib. 2011-ci ilin yanvarında isə prezident İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının sabiq prezidenti Jose Manuel Barroso enerji sahəsində «Cənub Qaz Dəhlizi» layihəsi üzrə Birgə Bəyannamə imzalayıb.

Azərbaycan və Avropa arasında son illərdə ən çətin münasibətlər isə 2015-ci ildə mövcud olub. Belə ki, həmin il sentyabrın 10-da Avropa Parlamenti Azərbaycandakı insan hüquqlarının vəziyyəti ilə bağlı qətnamə qəbul edib.

Bundan sonra Azərbaycan qətnaməni «ədalətsiz və qeyri-obyektiv» adlandıraraq Avropa Parlamenti ilə münasibətlərini kəsmişdi. Həmçinin Avropa İttifaqı ilə Strateji tərəfdaşlığa dair sazişin müzakirəsi üçün Avropa İttifaqı Komissiyası heyətinin Azərbaycana səfəri təxirə salınmışdı.

Münasibətlər bir il sonra, Milli Məclisin «Avropa Parlamenti ilə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi arasında əməkdaşlıq məsələləri haqqında» qərar qəbul etməsindən sonra yumşalıb.

Avropa İttifaqı ilə yeni sazişin hazırlanması üçün isə 2016-cı ilin noyabr ayında Av-

ropa İttifaqı Şurası Avropa Komissiyasına və xarici əlaqələr və təhlükəsizlik siyasətinin nümayəndəsinə müzakirələr aparmaq üçün mandat verib. Saziş barədə danışıqlara fevral ayında Brüsseldə başlanılıb. Danışıqlar üzrə son tarix

rində genişmiqyaslı əməkdaşlığı nəzərdə tutaraq, Azərbaycan qanunvericiliyinin Avropa İttifaqı qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılmasını hədəfləyib.

Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə siyasi bərabərlik əsasında bir saziş istəyir. Hər iki tərəf

Təşkilatına daxil olmayan bir ölkə ilə iqtisadi razılaşmaya gəlməlidir. Bunun üçün Azərbaycan Dünya Ticarət Təşkilatına daxil olanadək bu qurumdakı mövcud mexanizmləri əvəzləyəcək və hər iki tərəfə faydalı yollar tapıl-

Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətlərində yeni mərhələ

İmzalanacaq sazişdə mühüm məsələlər yer alır; **politoloq:** «Bura siyasi, iqtisadi-ticari, enerji, regional təhlükəsizlik və Dağlıq Qarabağ istiqamətlərinin daxil ediləcəyi şübhəsizdir»

hələ məlum deyil. Ekspertlərin fikrincə, bu, tərəflərin müzakirə mövzularına yanaşmasından asılı olacaq. Danışıqları Azərbaycandan xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmmədquliyev aparır.

İmzalanacağı gözlənilən sənədin nələri əhatə etdiyinə gəlincə, yeni siyasi dialoq və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq təklif edən hazırkı müzakirə edilən saziş Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında münasibətlərin hüquqi əsası olan 1996-cı ildə imzalanmış Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişini (Sənəd 1999-cu ildə qüvvəyə minib) əvəzləmək niyyəti güdür. Saziş siyasi dialoq, insan hüquqları, ticarət, investisiya, iqtisadi, qanunverici, mədəni və digər əməkdaşlıq sahələ-

görüşlərində sazişin əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsində mühüm addım olduğunu dilə gətirərək, bu layihə ilə əlaqədar qarşılıqlı anlaşma olduğunu bürüzə veriblər.

Saziş barədə mandat əldə edilərkən gedən müzakirələrdə bildirilirdi ki, Avropa İttifaqı qonşuları ilə fərqləndirilmiş yanaşma seçməyə ehtiyac olduğunu qəbul edir. Bu o deməkdir ki, Azərbaycan Avropa İttifaqının siyasi assosiasiya və iqtisadi inteqrasiyası təkliflərindən özü istədiyi həcmdə faydalana biləcək.

Politoloq Qabil Hüseynli-nin sözlərinə görə, Azərbaycanla bu tip sazişi hazırlamaq Avropa İttifaqı üçün də asan deyil. Çünki Avropa İttifaqı ilk dəfə olaraq Dünya Ticarət

malıdır. Bundan başqa, regional stabililik, Qarabağ məsələsi, iqtisadi-ticari danışıqlara dair ortaqlıq tapmaq da uzun müzakirələrə səbəb ola bilər: «Bu saziş Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində ölkələrlə bağladığı sazişlərə çox bənzəyir, bura siyasi, iqtisadi-ticari, enerji, regional təhlükəsizlik və Dağlıq Qarabağ istiqamətlərinin daxil ediləcəyi şübhəsizdir. Lakin hələlik sənədə daxil olacaq maddələrin dəqiq sayı naməlumdur.

Siyasi əməkdaşlıq daha önəmli olacaq. Bundan başqa, iqtisadi və enerji sahəsi də əhəmiyyətli hesab edilir. Məlumatlara görə, yeni imzalanacaq saziş Azərbaycan məh-

Tale niyə Rusiyaya oynayır?...

Hüseynbala SƏLİMOV

Demirəm ki, rusiyalı təhlilçilərin və ya analitiklərin yazılarını oxumuram. Yox, oxuyuram, amma bir az iy-rənə-iy-rənə, çünki mütləq əksəriyyəti olmasa da, demək olar ki, böyük bir hissəsi açıq yalan danışır və yalan yazır.

Əvəzində yazıçıları, rejissorları, ümumiyyətlə, sənət adamlarını izləməyə çalışıram. Onların arasında sözün düzünü deyənler, həqiqəti danışanlar daha çoxdur.

Elə lap bu günlərdə bir rus yazıçısının müsahibəsini oxuyurdum. Maraqlı idi. Xüsusən də diqqətimi bir fikir çəkdi. Deyir ki, nəhəng və daim kiməsə qarşı silahlanan dövlətin vətəndaşı olmaq bezdirib bizi...

Bir daha deyirəm ki, fikir məni yaman tutdu - bəli, Rusiya həqiqətən də nəhəngdir və daim də kiməsə qarşı silahlanır.

Amma nəhəngliyin faydası varmı? Bu nəhəng Rusiya heç olmasa, kənd təsərrüfatı məhsulları ilə özünü tam təmin edə bilirmi?

Dəqiq ədəd deyə bilmərəm, onu bilərəm ki, hələlik bilmir, hələ də Rusiya kəndlərinə həsr olunmuş verilişlərə baxanda adamı lap yuxu tutur.

Daim silahlanmağa öz yerində... Düzdür, burada irəliləyişləri var və hərbi texnologiya sahəsində öndə gedən ölkələrdəndirlər... Amma gəl ki, hərbi-sənaye kompleksi sovetin də vaxtında inkişaf etmişdi və ölkə hərbi cəhətdən çox güdrətli idi.

Amma nə olsun? Axırı nə oldu? O. Stounun bir fikri var ki, tarixdən qaça bilməzsən, o, mütləq özünü sənə yetirəcək...

Sənət adamları haqda yazdım... Bəzən siyasi təhlilçilər arasında da elələri tapılır ki, həqiqəti deməyə cəhd edirlər. Onların proqnozları isə çox vaxt bədbin olur. Qənaətin bu olur ki, Rusiyayı çox yaxın gələcəkdə yenidən xaos və qarışıqlıq gözləyir.

Hələlikse, hakimiyyət mənsublarına elə gəlir ki, işləri heç də pis getmir. Özü də təkə Rusiyanın hakimiyyət adamlarına yox...

Yaxın günlərin söhbətidir. P.Poroşenko dedi ki, sanksiyalar Rusiyayı çökdürmək gücündə deyildir, di gəl, ümid edirik ki, bu yolla onu bəlkə danışıqlar stolu arxasında oturmağa məcbur etdik.

Bəli, imperiyalar daim genişlənməyə can atır, beləcə onlar ətraflarında əlavə təhlükəsizlik çətiləri formalaşdırırlar. Bir dəfə bir rusiyalı ekspert dedi ki, diqqətimizi özümüzden yayındırmaq üçün daim başqa yerlərdə nəşə yaratmağa cəhd etməliyik...

Bəli, cəhd edirlər... Və etiraf etmək lazım gəlir ki, heç də həmişə uğursuz da olmur. Dünyanın diqqətini Suriya, Ukrayna ilə məşğul edir və əvəzində də ölkədəki federasiya subyektlərinin muxtariyyətini yavaş-yavaş və səssizcə onların əllərindən alırlar.

Həm də tale sanki Rusiyanın əlinə oynayır. Ətraflarda, keçmiş sovet məkanının böyük hissəsində elə siyasi sistemlər, rejimlər bərqərar olub ki, insanlar hələ də sovet dövrünün xiffətini çəkmək zorundadır.

Tək Baltik ölkələrində müəyyənlik var, qalanlarının böyük əksəriyyəti isə bir daha deyirəm ki, qeyri - müəyyənlik içindədir. Yəne də Ukrayna prezidentindən misal çəkəcəm. Bu yaxınlarda dedi ki, korrupsiyanı dəf etməsək ölkəmiz dövlətçiliyini itirə bilər...

Bəli, Ukraynanın iki problemi var-Rusiya ilə qonşu olmaq və bir də ki, korrupsiya... Özü də bu, təkə Ukrayna üçün xarakterik deyil, bəlkə də bunu «sovet mədəni» adlandırmaq daha düzgün olardı.

Əgər konkret olaraq Ukraynanı götürsək, ölkə oliqarxlarının cəngindən qurtula bilmir və oliqarxiyanın maraqları həmişə daha öndə olur, nəinki ölkənin...

Baxın, M.Saakaşvili dönüb olub Ukraynanın bir nömrəli problemi - nə bilim, Donbas da, Donetsk də yaddan çıxıb, Krım da...

Ona görə də bir daha etiraf etməli olursan ki, on dəfə Rusiyadan danışanda gerek bir dəfə de onun «şikarlar»ından - keçmiş sovetlərdən danışsan ki, daha düzgün mənərə yaransın. Bəli, az vaxt keçməyib və üçüncü on illik başa çatmaqdadır. Amma nə olsun?

Məsələn, Tacikistanın Rusiyanın «yemi» olmasının günahı tək ruslarda və ya Rusiyadadır mı? Türkmənistanda, Qazaxıstanda və daha nə bilim, haralarda normal dövlətin bərqərar olmasının da günahı yalnız və yalnız Rusiyada və ruslardadır mı?..

Əlbəttə ki, yox və yenə də yox... Yaxşı yadıma gəlir, hələ yenidənqurmanın ilk illərində söhbət əsnasında bir rus dedi ki, bizim ən böyük səhvimiz onda oldu ki, Baltik respublikalarını SSRİ-nin tərkibinə qatdıq...

Bəli, ruslar özləri də anlayırdı ki, estondan və ya latviyadan nökr düzəldə bilməyəcəklər. Amma o birilər sözün əsl mənasında gözəl «material» idi və belə olaraq da qalır...

Artıq uzun zamandır ki, Azərbaycan hökuməti dollar və manatın məzənnəsini sabit saxlaya bilir. Görünən odur ki, qarşıdakı zamanda da ölkə iqtidarı buna nail ola biləcək. Çünki bir ildən sonra ölkəmizdə prezident seçkiləri keçiriləcək və heç bir hakimiyyət belə önəmli proseslərin gətirdiyi vaxtda ölkədə iqtisadi kataklizmlərin yaşanmasını istəməz.

Amma bununla yanaşı, son zamanlar Azərbaycanda bəzi məhsulların qiymətində ciddi artım müşahidə olunur. Bahalaşma bir dəfəyə olmasa da, hissə-hissə aparılır və bir müddətdən sonra diqqətçəkən dərəcədə qiymətlərin artdığı müşahidə olunur. Xüsusilə qida məhsullarının əvvəlki aylarla müqayisədə bahalaşdığı barədə fikirlərə, narazılıqlara tez-tez rast gəlirik. Digər sahələrdə də vaxtaşırı bu cür bahalaşmaların olması barədə xəbərlər gəlir. Maraqlıdır ki, adətən bahalaşma dolların məzənnəsi yüksəldiyi zaman baş verir, amma bunların heç biri son zamanlar ölkə daxilində baş vermir. Doğrudur, dolların məzənnəsi devalvasiyanın baş verdiyi ilk vaxtlar kimi yüksəkdir, lakin müəyyən bir mərhələdə bahalaşma oldu. Prosesin hələ də davamlı olması suallar yaradır.

İqtisadçı alim, sabiq maliyyə naziri Fikrət Yusifov dünyada dolların indiki durumundan söz açdı: "Bu gün dünya valyuta bazarında dominantlıq yalnız ABŞ dollarına məxsusdur. 1944-cü ildən dünyanın aparıcı valyutası seçilən dollar 1971-ci ilə qədər qızıl təminatlı olsa da, həmin ildən etibarən ABŞ hökuməti dolların qızıl təminatından imtina etdi və dollar adı, heç bir təminatı olmayan bir valyutaya çevrildi. Lakin bu addım heç də dolların əhəmiyyətini azaltmadı. Bu gün dünyanın bir sayılı valyutası olmaqla bey-

nəlxalq hesablaşmaların az qala 50%-ə qədərini onun vasitəsilə aparılır, ümumi valyuta ehtiyatlarının 65%-ə qədər dolların payına düşür. Bunlar kifayət qədər böyük rəqəmlərdir. Bəs bütün valyutalar üçün əsas ölçü vahidi olan dolların indiki durumu necədir? ABŞ administrasiyasının və bu ölkənin maliyyə sektoruna rəhbərlik edən memurların hazırda apardığı siyasət yaxın gələcəkdə hər kəsin bu gün asanlıqla əldə edə bildiyi dollar siyasətini dəyişməyə yönəlib. Prezident seçkilərindən bir qədər sonra Donald Tramp Çinin ucuz yurani siyasətinə münasibət bildirərək, ABŞ-da istehsal olunan malların rəqabət qabiliyyətini artırmaq və bu yolla ölkəsinin ixrac imkanlarını genişləndirmək məqsədilə ucuz dollar siyasəti yürütməyi məqsəduyğun hesab etsə də, hələlik rəsmi olaraq bu baş vermir. Düzdür, siyasi müstəvidə baş verən hadisələr fonunda dollar son zamanlar dəyər itirməkdədir, lakin hələ ki bu məqsədlə ABŞ administrasiyasının Federal Ehtiyat Sisteminin atdığı hər hansı bir addım olmayıb. Əksinə, ucuz dollar siyasətinin ABŞ iqtisadiyyatına kapital axınına nə qədər mənfi təsir edə biləcəyinin fərqində olanlar hazırda dolların ilin sonuna doğru dəyər qazanması istiqamətində qəti addımlar atmaq istəyindədirlər. Tramp administrasiyası ilə demokrat konqresmenləri arasında keçən həftənin

Manatın sabit olduğu Azərbaycanda bahalaşma niyə davamlıdır?

Fikrət Yusifov: "İnsanları hakimiyyətdən narazı salırlar"

sonlarına yaxın əldə edilmiş razılığa əsasən ABŞ xəzinədarlığı üçün borclanma limitinin vaxtı bu ilin dekabr ayının 8-nə qədər təxirə salınıb. Bu addım xəzinədarlığa yeni borclanma imkanları yaradır. Əks halda, sentyabr ayının sonlarından hökumətin xərclərinin maliyyələşdirilməsi dayana bilərdi. Bəs yeni borclanma limiti müəyyən edilənə qədər dolların ətrafında nələrin baş verəcəyi gözlənilir? 2008-ci il böhranının yaratdığı vəziyyətin tənzimlənməsi məqsədilə ötən 9 il ərzində dövrüyyəyə əlavə 4,5 trilyon dollar pul kütləsi buraxılmışdı. Bu addım bazarda mü-

əyyən sabitliyin əldə olunması istiqamətində doğru hesab olunsa da, onun ABŞ milli valyutasını kifayət qədər ucuzlaşdırması bir o qədər arzuolunan deyildi. Bu səbəbdən də indi dolların dəyəri ətrafında aparılan siyasət yeni bir müstəviyə keçirilir. Növbəti addım 2008-ci ildən sonra dövrüyyəyə buraxılaraq səhmlərin qiymətlərinin yüksəlməsinə və ABŞ-nin dövlət borcunun artmasına xidmət etmiş dollar kütləsini tədricən dövrüyyədən çıxarıb məhv etməkdən ibarət olacaq. Başlanğıc üçün hər ay 10 milyard dolların, sonrakı aylarda isə 50 milyard dolların dövrüyyədən

çıxarılaraq məhv edilməsi gözlənilir. Cari ilin dekabr ayının 8-dən - yeni yeni borclanma limiti müəyyən edildikdən sonra xəzinədarlıq bazara 501 milyard dollar həcmində yeni xəzinə öhdəlikləri təklif edərək yeni borclanmaya gedəcək. Dollar kütləsinin dövrüyyədən çıxarılaraq məhv edilməsindən sonra yeni xəzinə öhdəliklərinin bazara çıxarılması, ABŞ valyutasına olan tələbatın artmasına və bununla da onun yenidən dəyər qazanmasına gətirib çıxacaqdır. Bu isə öz növbəsində Amerika iqtisadiyyatına yeni kapital axınına yol açacaqdır. Dolların bu yolla kəskin dəyər qazanması dünyanın valyuta bazarlarında və fond birjalərində ciddi hadisələrin baş verməsinə səbəb olacaq. Əksər bazarların çökməsi və ciddi itkilərin yaranması baş verəcək".

İqtisadçı alim Azərbaycan manatının hazırkı proseslərdə özünü necə apara biləcəyinə də toxundu: "Dünyanın maliyyə bazarlarında və fond birjalərində baş verəcək hadisələr milli valyutamızın dəyərinin artmasına və ya azalmasına nə qədər təsirli olacaq? Hesab

edirəm ki, dünyanın valyuta bazarlarında və fond birjalərində baş verən hadisələrin milli valyutamıza təsiri yox dərəcəsində olacaq. Çünki bizim milli valyutamız tam sərbəst valyuta deyil. Obrazlı desək, onun məzənnəsinin cilovlu Mərkəzi Bankın əlindədir. Bu səbəbdən rahatsız olmaq üçün əsas yoxdur. Manatın sabitliyinin bu qaydada saxlanması ölkədəki iqtisadi aktivliyə müsbət heç nə vəd edə bilməz. Onun bu yolla sabit saxlandığı bir dönmədə bazarda qiymətlərin qalxmasının əsil səbəbləri ölkənin aidliyyəti qurumları tərəfindən dərinlən araşdırılmalı və müvafiq tədbirlər görülməlidir. Qiyməti bazar tələb və təklif əsasında formalaşdırır. Əgər bazarda qiymətlərin qalxmasının iqtisadi əsasları yoxdursa, onda bu prosesi stimullaşdıran başqa səbəblər aşkar edilməli və aradan qaldırılmalıdır. Əgər bunu hansısa monopolistlər edirlərsə, bu çox pis haldır və bunu edənlər başa düşməlidirlər ki, onlar atdıqları bu addımlarla insanları hakimiyyətdən narazı salırlar. Bu isə yolverilməzdir".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Sosial sığortanın tətbiqi - qanunda nələr var...

Natiq Cəfəri: "Son zamanlar əhəlinin dolanışığı və sosial vəziyyətinin getdikcə ağırlaşması müəyyən addımların atılmasını zəruri edib"

Sentyabrın 12-də prezident İlham Əliyev sosial sığorta ilə bağlı fərman imzaladı. Fərman "Sosial sığorta ehtiyatından istifadə Qaydası"nın və "Sığortaolunanlar üzrə xüsusi hesaba əlavə vəsaitlərin ödənilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi ilə bağlıdır. Həmçinin Nazirlər Kabinetinə tapşırılıb ki, prezidentin aktlarının bu fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb prezidentə təqdim etsin, fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi isə bəzi normativ hüquqi aktları bir ay müddətində təsdiq edib, onların Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi barədə prezidentə məlumat verməlidir.

Maraqlıdır, sosial sığorta ilə bağlı fərman nəyi ehtiva edir?

İqtisadçı Natiq Cəfəri "Yeni Müsavat"a danışaraq mövzunu bu cür şərh etdi:

"Təbii ki, son zamanlarda əhəlinin dolanışığı və sosial vəziyyətinin getdikcə ağırlaşması

sosial sahədə müəyyən addımların atılmasını zəruri edib. Sadəcə, bu fərmandan işə götürülənlərin və işçilərin əlavə vergi ödəməsi ilə yığılacaq fondan sonradan sosial müdafiə xərclərinə, həm işsizlik, həm də digər sosial müdafiəsi zəif olan əhəli kateqoriyaları ilə

bağlı ödənişlərin həyata keçirilməsinə sərf olunması nəzərdə tutulub. Lakin burada ciddi bir məsələ diqqətdən yayınıb və yaxud bu haqda sona qədər fərmandan aydın görünür. Belə ki, vergi yükü artırsa, vətəndaşın, işə götürənin də vergi yükü artır. Əgər bu sahədə vergi yükü azaldılarsa idi, daha effektiv olardı. Bununla da maaşların daha da azaldılmasının rəsmiləşdirilməsi gündəmə gələcək. Çünki vergi yükü həm işə götürən, həm də işçi üçün artır. Onsuz da Azərbaycanda rəsmiləşdirilməmiş iş yerlərinin sayı çox idi. Bu isə vergi yükünün ağır olması ilə əlaqədardır. Həm işə götürən, həm də işçi

Sosial Müdafiə Fonduna çox vergi ödəməmək üçün müqavilələrdə ya maaş az göstərilir, hansı ki, realıqda maaş daha çox olur, yaxud da ümumiyyətlə, müqavilə bağlamamağa çalışırlar. İndi də addım və düşün-cə olaraq sosial müdafiənin gücləndirilməsi doğru yanaşma olsa da, həm işə götürən, həm də işçilər üçün stimullaşdırıcı addımlar da atılmalıdır. Yeni onların özləri maraqlı olmalıdırlar ki, fonda ödənişlər etsinlər və sonradan işsizlik və digər problemlərlə bağlı həmin fondan ödənişlər alsınlar. İndiki formulda hələlik vergi yükünün artırılması nəzərdə tutulub.

Çəkdiyim məsələ ondan ibarətdir ki, vergi yükü, ödənişlər artdıqca rəsmi əmək müqavilələrinin sayı azala bilər".

İqtisadçı kənd təsərrüfatı ilə bağlı da sosial sığortanın tətbiq edilməsinə ehtiyac olduğunu bildirdi: "Bununla bağlı dünya praktikasına baxdıqda iki yanaşma görünür. Məsələn, Türkiyədə kənd təsərrüfatı sahəsində dövlətin kifayət qədər dəstəyi yüksəkdir. Burada dövlət bir çox stimullaşdırıcı addımlar atır. Yeni əgər Türkiyədə bir fermer 100 lirə vergi ödəyirsə, dövlət də 100 lirə ödəyir və sonradan fermer hansısa təbiət hadisələri və digər olaylarla qarşılaşdıqda həmin fondan kifayət qədər ciddi dəstək alır, ziyanın böyük bir qismini qarşılayır. Beləliklə, dövlətin bu məsələdə iştirakı olan ölkələr çoxdur və belə bir yanaşma kifayət qədər yüksəkdir. Və yaxud

dövlət bu işə kənardan dəstək verir və kənardan stimullaşdırıcı addımlar atır. Özəl qurumlar da kənd təsərrüfatı kimi riskli sahə ilə işləməyə maraqlı göstərilir. Çünki doğrudan da kənd təsərrüfatı sahəsinin sığortası çox risklidir, bu sahə təbiət hadisələri ilə bağlı olur. Sığorta şirkətlərinin də özlərinin bu sahəyə maraqlı olmur. Ölkəmizdə də kənd təsərrüfatı sahəsi ilə bağlı əlavə dəstək proqramları hazırlana bilər. Buna əsasən hər hansı bir formada təbiət hadisələri və digər xoşagəlməz olaylar zamanı zərər görmüş fermer təsərrüfatlarının ödənişlərinin bir qismini öz üzərinə götürə və yaxud sığorta şirkətlərinə vergi güzəştli tətbiq edə bilər. Bu cür stimullaşdırıcı addımlar atılsa, düşünürəm ki, bu sahədə də irəliləyişlərə nail olmaq olar".

□ **Xalidə GƏRAY**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Son günlərin önəmli hadisələrindən biri də, heç şübhəsiz, Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun İsrailə çoxgünlük uğurlu səfəri oldu. Gözlənilməli kimi, səfər təkcə iki ölkə KİV-lərinin və ekspert dairələrinin yox, dost-düşmən ölkələrin də diqqətində oldu.

Bu da səbəbsiz deyil. Çünki müsəlman ölkəsi olaraq Azərbaycanla yəhudi dövlətinin ilişkileri unikal xarakter daşıyır və yalnızca hərbi, hərbi-texniki əməkdaşlıq sahələrini özündə ehtiva eləmir. Bütövlükdə münasibətlər uzunmüddətli və strateji önəm kəsb edir və hətta tarixi aspektlərə, köklərə söykənir.

Maraqlıdır ki, Azərbaycanın müdafiə naziri İsraildə səfərdə iken İsrail Knessetinin (parlamentinin) vitse-spikeri, İsrail-Ermənistan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Tali Ploskov Ermənistanda səfərdə olub. Musavat.com xəbər verir ki, bu barədə erməni qaynaqları məlumat yayıb. Məlumatla görə, qonaq İrəvanda saxta soyqırım abidəsini ziyarət edib və ora əkil qoyub, "soyqırım xatirə kitabı"na qeydlər edib.

Lakin bu iki səfəri müqayisə etmək yanlış olardı. Bir mühüm səbəb deyildi - Azərbaycan-İsrail əlaqələri strateji mahiyyət daşıyır və ciddi təmələ əsaslanırsa, Ermənistanla əlaqələr yalnız rüşeym mərhələsindədir. İkinci mühüm səbəb odur ki, işğalçı ölkə Rusiyanın vassalı olduğundan, istənilən üçüncü dövlətlə müstəqil və geniş miqyaslı əlaqələr yaratmaq imkanından məhrumdur - o ki ola Rusiyanın silah bazarında əsas rəqiblərindən sayılan İsrailə.

Siyasi təhlilçilər də bu məqama məxsusi diqqət ayırırlar.

"Müdafiə naziri Zakir Həsənovun İsrailə səfəri mühüm hərbi və siyasi əhəmiyyətə malikdir". Bu barədə axar.az-a açıqlamasında Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin üzvü Zahid Oruc danışıb. O bildirib ki, regional və beynəlxalq siyasət hər bir ölkənin milli təhlükəsizliyini, onun xarici iqtisadi və siyasi əlaqələrini müəyyənləşdirir.

"Azərbaycan-İsrail münasibətləri bütün bu illər ərzində uğurla inkişaf edib. Bu, yalnız Qarabağ amili və torpaqlarımızın işğalda olmasıyla əlaqədar deyil, hər iki tərəfin daha strateji plan və niyyətləri mövcuddur. Bir həqiqəti xüsusilə vurğulamalıyıq ki, İsrailin Cənubi Qafqazda hərbi və siyasi iş-tirəki bölgədə balans yaradır, bir sıra qüvvələri regionda amansız siyasətdən daşıdırır, Qafqazlarda təkbaşına hökmranlıq istəyən regional gücləri bir qədər çəkindirir və həmin amillə hesablaşmağa vadar edir. Azərbaycanda yəhudilərin yaşaması, bir qisminin İsrailə köçməsi onlardan yaxşı mənada siyasi dayağ, lobb mərkəzləri və diaspor qüvvəsi kimi yararlanmağa imkan açıb. O biri yandan, ölkələrimiz arasında xüsusi bir beynəlxalq və siyasi konfrontasiya olmayıb. Dövlətlərarası münasibətlərin yaxşı inkişafı həmin səbəblərlə sıx bağlıdır. Azərbaycanla İsrail arasında 4 milyard dollardan artıq silah anlaşmaları, hərbi əməkdaşlıq mövcuddur. Bu, çox əhəmiyyətlidir.

Açıq demək lazımdır ki, ABŞ və onun NATO-dakı müttəfiqləri Cənubi Qafqaz ölkələrinə silah embarqosu tətbiq ediblər. Belə olan təqdirdə ikinci bir cihadla Polşa, Çin, Rusiya və digər ölkələr tərəfindən Ermənistanın silahlandırılması davam edir. Bu, nəinki işğalçı bölgədəki hərbi-siyasi balans pozur. Azərbaycan müxtəlif aparıcı qabaqcıl ölkələrlə aktiv şəkildə hərbi əlaqələrini formalaşdırmağa məcbur idi. Düşünürəm ki, bu sırada ən modern silahlara, güclü aviasiyaya, təhlükəsizlik sistemə və antiterror təcrübəsinə malik İsrailin imkanlarından istifadə etmək yerinə düşdü. Bu, bizim mühüm bir beynəlxalq hərbi və siyasi hədəfimizdir. Bu, təhlükəsizlik doktrinasının tələbidir" - Z.Oruc qeyd edib.

Azərbaycanın təhlükəsizlik doktrinası beləcə, dikte edir ki, Bakı Silahlı Qüvvələrimizin döyüş qabiliyyətini artırmaq üçün silahlanma strategiyasını daima təkmilləşdirsin. Aydındır ki, silahlanma yarışında ölkəmizlə

Qarabağ

Azərbaycanın təhlükəsizlik doktrinası

Bakı strategiyasını cılalayır

Silahlanma yarışında ölkəmizlə ayaqlaşma bilməyən işğalçı Ermənistan başqa sahələrdə önə keçməyə çalışır; **Zahid Oruc: "Lapşinin cəzalandırılması yaxşı mənada bir sindrom yaradı..."**

Açıq demək lazımdır ki, ABŞ və onun NATO-dakı müttəfiqləri Cənubi Qafqaz ölkələrinə silah embarqosu tətbiq ediblər. Belə olan təqdirdə ikinci bir cihadla Polşa, Çin, Rusiya və digər ölkələr tərəfindən Ermənistanın silahlandırılması davam edir. Bu, nəinki işğalçı bölgədəki hərbi-siyasi balans pozur. Azərbaycan müxtəlif aparıcı qabaqcıl ölkələrlə aktiv şəkildə hərbi əlaqələrini formalaşdırmağa məcbur idi. Düşünürəm ki, bu sırada ən modern silahlara, güclü aviasiyaya, təhlükəsizlik sistemə və antiterror təcrübəsinə malik İsrailin imkanlarından istifadə etmək yerinə düşdü. Bu, bizim mühüm bir beynəlxalq hərbi və siyasi hədəfimizdir. Bu, təhlükəsizlik doktrinasının tələbidir" - Z.Oruc qeyd edib.

Azərbaycanın təhlükəsizlik doktrinası beləcə, dikte edir ki, Bakı Silahlı Qüvvələrimizin döyüş qabiliyyətini artırmaq üçün silahlanma strategiyasını daima təkmilləşdirsin. Aydındır ki, silahlanma yarışında ölkəmizlə

ayaqlaşma bilməyən düşmən Ermənistan bunun əvəzini başqa sahələrdə, o cümlədən ölkələrinə silah embarqosu tətbiq ediblər. Belə olan təqdirdə ikinci bir cihadla Polşa, Çin, Rusiya və digər ölkələr tərəfindən Ermənistanın silahlandırılması davam edir. Bu, nəinki işğalçı bölgədəki hərbi-siyasi balans pozur. Azərbaycan müxtəlif aparıcı qabaqcıl ölkələrlə aktiv şəkildə hərbi əlaqələrini formalaşdırmağa məcbur idi. Düşünürəm ki, bu sırada ən modern silahlara, güclü aviasiyaya, təhlükəsizlik sistemə və antiterror təcrübəsinə malik İsrailin imkanlarından istifadə etmək yerinə düşdü. Bu, bizim mühüm bir beynəlxalq hərbi və siyasi hədəfimizdir. Bu, təhlükəsizlik doktrinasının tələbidir" - Z.Oruc qeyd edib.

İsrail-Azərbaycan tərəfdaşlığının daha bir təzahürü kimi işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarına qanunsuz səfər eləmiş yəhudi blogger Aleksandr Lapşinin bugünlərdə prezident İlham Əliyev tərəfindən əfv edilməsidir. Bu olay rəsmi Təl-Əviv tərəfindən də müsbət qarşılanıb. Ümid edək ki, Azərbaycan dövləti bir daha belə xoşagəlməz insidentlə üzləşməyəcək və iki dövlət arasında strateji əlaqələr bu qəbildən sınaqlara tuş gəlməyəcək. Hər halda, bizim davamız Lapşin kimilərlə yox, onları qanunsuz əməllərə sövq edən məkrli çevrələrlə, erməni lobbisi və təcavüzkar Ermənistanladır.

"Azərbaycanın Qarabağ və işğal gerçəkliyi ilə barışmaması və haqq davası bir Lapşin hadisəsinə yönəlik deyil". Bunu da Zahid Oruc deyir. "Yəni biz

konkret bir ölkə vətəndaşını cəzalandırmaqla torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə bel bağlamırıq. Lakin biz çox sadə həqiqətləri dünyaya bəyan etdik. Azərbaycanda son illər viza sisteminə ASAN-laşmanın yaratdığı nəticə ondan ibarətdir ki, istənilən əcnəbi 15-20 dəqiqə ərzində internet resursları üzərindən bu ölkəyə girişini rəsmiləşdirə bilər. Elə isə bunu bütün ərazilərimizdə görmək istəyirik. Baxmayaraq ki, torpaqlarımızın bir qismi ermənilər tərəfindən ələ keçirilib, işğalçının həmin əraziləri tutmaları azmış kimi, ora daha çox xarici vətəndaşları cəlb etməklə Qarabağın beynəlxalq hüquq subyektinə çevrildiyini nümayiş etdirmələri yolverilməzdir. Bu siyasətdə iştirak edənlər təbii ki, Azərbaycan əleyhinə siyasi döyüşdə olmuş kimi görünür və hesab edirəm ki, Lapşinin cəzalandırılması yaxşı mənada bir sindrom yaradı. Bu hadisə üzərindən həm sözügedən şəxsin özü, həm də gələcəkdə Dağlıq Qarabağa ziyarətə hazırla-

şanlar istiqaməti Bakıya, onun rəsmi hakimiyyət orqanlarına yönəltməyə məcbur olacaqlar. Bu, eləcə də ermənilərin özünə böyük bir zərbə oldu", - deyərək əlavə edib.

Düzdür, Aleksandr Lapşinin Belarusda həbsi və Azərbaycana ekstradisiyasından sonra da işğal altındakı ərazilərimizə qanunsuz səfərlər edən olub. Ancaq əminik ki, onlar heç vaxt olmadığı qədər indi "iyən üstə oturmuş" kimidirlər. Azərbaycana ekstradisiya təhlükəsi onların başı üzərində öləndək "Domokl qılıncı" kimi asılı qalacaq - təbii ki, o

vaxtadək öz hərəkətlərinə görə Azərbaycan dövləti və xalqından üzr istəməsələr.

Söz düşmüşkən, blogger Lapşin prezident İlham Əliyevə müraciət edərək, ona təşəkkürünü bildirib. Məlumatla görə, Lapşin əfv edilməsindən dərhal sonra Azərbaycan prezidentinə məktub yazaraq, humanizm nümayiş etdirdiyinə görə ona minnətdarlıq edib.

"Bu gün öyrəndim ki, siz mənim əfv edilməyim barədə fərman imzalamısınız. Sizə hədsiz minnətdaram. Yəqin ki, həyatım boyunca heç bir hadisəni bu qədər səbirsizliklə gözləməmişəm!" - Lapşinin məktubunda deyilir (virtualaz.org).

Azərbaycan prezidentinə müraciətində blogger bildirib ki, etdiyi əmələ görə peşmandır və Dağlıq Qarabağa gətirdiyi vaxt regionda baş verənlər barədə müfəssəl məlumatı olmayıb. "İndi Qarabağın Azərbaycan torpağı olması barədə şübhəsiz dəlillər əldə etmişəm. Ümid edirəm ki, Qarabağ məsələsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll ediləcək", - məktubda qeyd olunur.

Blogger həmçinin Azərbaycan xalqına işğal olunmuş ərazilərin tezliklə azad edilməsini arzulayıb. "Bir daha məsuliyyətsiz addımlarımdan peşman olduğumu bildirirəm. Mənim işim üzrə göstərdiyiniz anlayışa və rəhmənizə görə Sizə çox təşəkkür edirəm. İcazə verin, sizə, sizin ailənizə, bütün Azərbaycan xalqına sağlamlıq, uzunömürlülük, çiçəklənmənin davamını və işğal altındakı torpaqların tezliklə azad edilməsini arzulayıram", - Lapşin yazıb.

Ali məktəblərə boş qalan plan yerlərinin aqibəti necə olacaq?

Artıq bir neçə gündən sonra tələbə adını qazanan gənclər yeni tədris ilinə başlayacaqlar. Bu il ali məktəblərə kəfiyyət qədər boş plan yerləri qaldı. Bu plan yerlərinə qəbul baş tutsa da, yenə də boş qalan yerlər var. Buna isə səbəb tələbə adını qazanan gənclərin qəbul olduqları ali məktəbdə qeydiyyatdan keçməməsidir. Onların oxumaqdan imtina etməsinin isə müxtəlif səbəbləri var. Ancaq bu səbəblərdən ən birincisi ödənişli ixtisaslara qəbul olan uşaqların təhsil haqqını ödəyə bilməmələri, bundan əlavə, hansısa rayondan, kənddən gəlib paytaxta yerləşmək, ev tutmaq və burada yaşamaq, təhsil almaq üçün ailənin maddi imkanının çatmamasıdır. Modern.az saytının məlumatına görə, bu il Azərbaycan Dillər Universitetinə (ADU) 1420 plan yeri ayrılıb və birinci mərhələdə 1333 abituriyent qəbul olunub. Onlardan 1317 nəfər qeydiyyatdan keçib, 16 nəfəri isə qeydiyyatdan keçməyib. Əlavə yerləşdirmədə 8 abituriyent qəbul olunub və 1 nəfər qeydiyyatdan keçməyib. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində isə (ADPU) ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Mənsur İbrahimov bildirib ki, 2017-2018-ci tədris ili üçün ADPU-yə ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində 22 ixtisas üzrə 2200 plan yeri ayrılıb. Universitetə 2113 nəfər qəbul olunub. Onlardan 2063 nəfər qeydiyyatdan keçib. Nəticədə ADPU-yə ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində qəbul planı 97,6 faiz yerinə yetirilib. Bu il 259 nəfər abituriyent 500 və 500-dən çox bal toplayaraq ADPU-yə qəbul olunub. Bu, qəbulun 12,6 faizini təşkil edir. 2 nəfər isə 600-dən yuxarı bal toplayıb. Ümumilikdə ADPU-yə filiallarla birlikdə 2732 nəfər qəbul olunub. Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin tələbə qəbulu üçün plan yeri isə 1725 nəfərlik olub. Universitetə 1607 abituriyent qəbul olunub. Bu da təxminən 93,1 faiz göstəricidir. Qəbul olunan, ancaq qeydiyyatdan keçməyənlərin sayı birinci turda 20 nəfər, ikinci turda isə 4 nəfər olub. Qərb Universitetinə 650-yə yaxın tələbə qəbul olunub. Qeydiyyatdan keçməyənlərin sayı isə 45 nəfər olub. Bakı Avrasiya Universitetinə isə 480 yer ayrılıb. 474 abituriyent universitetə qəbul olursa da, onlardan 432 nəfər qeydiyyatdan keçib.

Qeyd edək ki, 2017/2018-ci tədris ilində universitetə daxil olan ən yaşlı abituriyentin 48, ən azyaşlının isə 15 yaş var. Quba rayon sakini Əfşəl Qaziyev və 15 yaşlı Tovuz

Kamran Əsədov: "Hər bir universitetdən azı 200 nəfər qəbul olunduğu ixtisas üzrə qeydiyyatdan keçmədi"

rayon sakini Elcan İsayev Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinə (ADAU) qəbul olublar.

Təhsil eksperti Kamran Əsədov bildirdi ki, iki tur nəticəsində ali məktəblərə qəbul üçün müəyyən olunmuş plan yerlərinin 95 faizinə abituriyentlər qəbul olub: "İlk növbədə qeyd etmək istəyirəm ki, 2017-2018-ci il üçün ali məktəblərin 160 ixtisası üzrə qəbul aparıldı və ümumilikdə 43000 plan yeri ayrılıb. Onlardan I qrup üzrə 14000, II qrup üzrə 12500, III qrup üzrə 10000, IV qrup üzrə 3300, V qrup üzrə isə 3200 yer nəzərdə tutulmuşdu. Qeyd etmək istəyirəm ki, bu ildən etibarən qəbul imtahanları iki dəfə keçirildi. Nəzərinizə çatdırım ki, yaz qəbul imtahanında 31 min 383 nəfər müsabiqə vəziyyətini ödəyib. Yay qəbul imtahanını da nəzərə alsaq, kəsilən 32 min 837 nəfərdən haradasa 10-12 mini 200 baldan artıq bal toplaqla, təxmini plan yerlərini doldu-

ra bilər. Bundan əlavə, vurğulayım ki, ötən il 41 min 736 plan yeri vardısı, onun da 34 min 224-ü tutulmuşdu. İndi 43000 min plan yeri var. Amma bu, o demək deyil ki, mütləq hamısı tutulmalıdır. Birinci qəbuldan sonra bu turda tutulmayan və boş qalan plan yerlərinə ikinci dəfə qəbul həyata keçirildi. İki tur nəticəsində ali məktəblərə qəbul üçün müəyyən olunmuş plan yerlərinin 95 faizinə abituriyentlər qəbul oldu. Lakin 54 ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmuş bütün abituriyentlər gedib qeydiyyatdan keçmədi. Belə ki, onların müəyyən hissəsi qəbul olduğu ixtisasdan razı qalmadı və digər hissəsi isə təhsil haqqı ödəmək imkanı olmadığı üçün qeydiyyatdan keçmədi. Bu, heç də kiçik rəqəm deyildi. Belə ki, hər bir universitetdən azı 200 nəfər qəbul olduğu ixtisas üzrə qeydiyyatdan keçmədi. Bunun əsas səbəbi universitetlərin müəyyən etdiyi təhsil

haqlarının yüksək səviyyədə olması və təhsil haqqının ilin əvvəlində tələb etməsidir. **K.Əsədov bildirdi ki, plan yerləri dolmayan ali təhsil müəssisələrə gələcək fəaliyyətləri barədə ciddi şəkildə narahat olmalı və düşünməlidirlər:** "Onlar ya tələbə cəlb etmək üçün güzəştə getməli, ya da məğlubiyyəti qəbul edib, bağlanmalıdır. Məsələn, jurnalistika ixtisasına qəbul olmaq istəyənlər üçün qabiliyyət imtahanlarının keçirilməsinə başlanıldığı son 3 ildə ilk dəfə olaraq Bakı Dövlət Universitetinin və digər universitetlərin jurnalistika fakültəsinin Azərbaycan dili bölməsi üçün ayrılan plan yerləri tam dolub. Lakin rus dili bölməsinə qəbul çox aşağı səviyyədə olub. Ona görə də bir neçə universitet özlərinə rus bölməsinin ləğv edilməsini həyata keçirib. 2016-cı ildə 600 plan yerindən yalnız 68-i (11.33%) tutulan Odlar Yurdu Universitetinin

rəhbərliyinin bir il ərzində həyata keçirilən tədbirləri, bununla yanaşı, çıxış yolunu təhsil haqlarını aşağı salmaq kimi mühüm addımlar atmışdı ki, 2017-ci ildə plan yerinin dolması ciddi şəkildə artdı. Əlbəttə ki, plan yerlərinə qəbul olmaması universitetə təsirsiz ötürülməyəcəkdi. Universitet artıq endirim kampaniyalarına start verib. I turda qəbul olunan tələbələr 4 il ödəniləcək təhsil haqqının 20%-indən azad olunublar. Hətta 2016-cı ildə II turda boş qalan yerlərə qəbul olunanlar I kursun ödənişlərindən azaddırlar. Universitetdə bütün ödənişli əsaslarla oxuyan tələbələr əla qiymətlərlə oxuduqları halda onlardan növbəti il üçün təhsil haqqı alınmaması kimi ciddi şəkildə islahatlar aparılıb. Əlbəttə ki, bütün bunlar müsbət addımdır və universitetin tələbələri cəlb etmək üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən addımlardır".

Günel MANAFILI

Şagirdi intihar həddinə çatdırılan liseyde yoxlamalar başladı

Valideyn: "Nazirliyin nümayəndəsi söylədi ki, məni uşağın taleyi maraqlandırır"

Təhsil Nazirliyinin sektor müdiri Almaz Əskərova Kimya Biologiya Təmayüllü Respublika Liseyinin 11-ci sinif şagirdi Nərmin Mehtilinin valideynlərinin şikayətini araşdırır. Bu haqda redaksiyamıza şagirdin valideyni Dilarə Mehtiyeva məlumat verib. Bundan əvvəl D.Mehdiyeva Azərbaycan təhsil icmaıyyətinə ünvanladığı müraciətin surətini göndərib. Həmin müraciət əsasında "Liseyin müəllimləri şagirdi intihar həddinə çatdırdı? Təhsil Nazirliyi: "Araşdıracağıq..." http://musavat.com/news/liseyin-muellimlери-sagirdi-intihar-heddine-catdirib-təhsil-nazirliyi-arasdiracagiq_466797.html sərləhəli yazı dərc etmişdik.

Müraciətdə liseyde müəllimlərin repertorluğunu qəbul etməyən şagirdə qarşı atılan qəddar addımlar haqda məlumatlar yer alıb. Valideyn övladına qarşı qərəzli münasibətdən gileylənir, hər vaxt liseyden çıxarılması üçün zəmin yaradıldığını qeyd edirdi. D.Mehdiyevanın müraciətindən sonra Təhsil Nazirliyindən məsələnin araşdırılacağı

bildirilmişdi. D.Mehdiyeva "Yeni Müsavat"a bildirib ki, artıq araşdırma başlanıb. "Liseyin direktoru Kamran müəllim özünü öldürdü ki, ay xanım, uşaq payıza qalıb... Mən müəllim-zad tanımıram, payıza qalıb, pedaqoji şüuranın qəran var, məktəbdən çıxmalıdır. Nərmin imtahandan 5 aldı. Kamran müəllim dedi ki, başı

var, hazırlayıb 5 alıb. Aparın, yoxsa müəllimlər yenə pis qiymət yazacaq, attestatına pis qiymətlər düşəcək. Liseyde bu məsələni araşdırmaq üçün Təhsil Nazirliyinin sektor müdiri Almaz Əskərova gəldi. Biz məktəbə çatanda o, artıq orada idi. Direktorun otağına daxil olarkən direktor Kamran müəllim ilə onun yanında bizə yüksək səsle dedi ki, uşağı niyə çıxarıb aparmırsınız!, axı siz nə qədər demək olar? Almaz xanım müəllimləri çağıraraq soruşdu ki, uşaqla həqiqətənmi belə davranmışınız. Guya ki, onlar da rahatca, təmənnaş, vicdanlı, ləyaqətli müəllim kimi hər şeyi etiraf edəcəkdilər. Təbii ki, onlar da belə bir yaşantının olmadığını israr edirdilər. Lakin kimya müəlliməsi 2 yazıb payı-

za saxladığı uşağın təkrar imtahanda 5 almasını təəccüblə qarşıladı. Və tutarlı bir cavab vermə bilmədi" - deyir D.Mehdiyeva bildirib. **Valideyn deyir ki, 5 alan məktəblini liseyden qovmaq gülcünc görünər deyər "payıza qalıb" arqumentı dəyisib:** "İndi də məktəbdən bezdirilən, intihar həddinə gətirilmiş və həkimlərdə qalan məktəblinin davamiyyət məsələsinə əsas argument kimi önə çıxarırlar. Jurnalın əlimizdə olan məlumatları dolaşıqdır. Kortəbii olaraq jurnala doldurulmuş qayıbların biri digərini inkar edir. İndi iş qalıb nazirliyin araşdırma aparın nümayəndəsinə. Bütün araşdırma boyu ailəmi, uşağımı yalanda ittiham edərək aşağılayan mək-

22 Fevral III gün	24 Fevral V gün	28 Fevral II gün	10 Mart I gün	13 Mart I gün	16 Mart IV gün
Riyaziyyat +	Riyaziyyat + qayb	Kimya	Riyaziyyat +	Fizika	İngilis dili
Riyaziyyat -	Fizika	İngilis dili	Riyaziyyat +	Riyaziyyat +	Fizika
İdman	Riyaziyyat 4	Riyaziyyat	Riyaziyyat +	Riyaziyyat 4	Fizika
İdman	İngilis dili	Riyaziyyat	İngilis dili	Riyaziyyat +	Kimya
Riyaziyyat -	Fizika	İngilis dili	Fizika	Riyaziyyat +	Kimya
Azərbaycan dili	Tatvi	Tatvi	Tatvi	20 Həsəbə	20 Həsəbə
3 Mart V gün	6 Mart I gün	10 Mart I gün	13 Mart I gün	16 Mart IV gün	
Riyaziyyat -	Fizika	Riyaziyyat +	Fizika	İngilis dili	
Fizika	Riyaziyyat -	Riyaziyyat +	Riyaziyyat +	İngilis dili	
Riyaziyyat +	Riyaziyyat +	Fizika	Riyaziyyat +	Fizika	
İngilis dili	Fizika	İngilis dili	İngilis dili	İngilis dili	
Fizika	Azərbaycan dili 3	Fizika	Fizika	Azərbaycan dili	
Tatvi	20 Həsəbə	Tatvi	20 Həsəbə	20 Həsəbə	
14 Aprel V gün	26 Aprel III gün				
Riyaziyyat 5	Riyaziyyat +				
Fizika	Riyaziyyat -				
Riyaziyyat +	İdman				
İngilis dili	İdman				
Fizika	Riyaziyyat +				
Tatvi	Azərbaycan dili				
21 May II gün	22 May IV gün				
Kimya	İngilis dili				
İngilis dili	Fizika				
Riyaziyyat 4	Azərbaycan dili				
Riyaziyyat -	Riyaziyyat +				
İngilis dili	Kimya				
Kimya	Kimya				
8 İyun I gün	8 İyun IV gün				
Fizika	İngilis dili				
Riyaziyyat +	Fizika				
Riyaziyyat -	Azərbaycan dili				
Fizika	Riyaziyyat 4				
Azərbaycan dili	Kimya				
20 Həsəbə	Kimya				

təb direktoruna və onun müavini Aslana bir dəfə də olsun yüngülcə də olsa irad tutulmadi. Bizim həqiqətlərimizə də heç olmasa soyuq da olsa və öteri də olsa bir münasibət bildirilmədi. Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi Almaz müəlli-

mə bir şey söylədi ki, məni heç nə yox, uşağın taleyi maraqlandırır. Mən ona kömək etməyə çalışacam. Bu bizi ümidlendirir. Gözləyək görək. Nazirlik rəsmisi nə qərar verəcək".

E.MƏMMƏDƏLİYEV

Gürcüstanın sabiq prezidenti və Odessa vilayətinin keçmiş qubernatoru Mixail Saakaşvili artıq Ukraynada aktiv oyuna daxil olur. Ekspertlər bildirirlər ki, qubernatorluqdan istefa verənə qədər Saakaşvili Poroşenkonun çətirisi altında idi. Amma indi sərbəst oyunçuya çevrilir. Maraqlısı odur ki, Saakaşvilinin ətrafında Yuliya Timoşenko kimi böyük gücü olan siyasətçi və yəhudi oliqarx İqor Kolomoyski yer alıb.

Üstəlik, amerikalıların da Saakaşviliyə yatırım etdiyi müşahidə edilir. Eyni zamanda Kiyevin az qala müttəfiqi olan Varşava da prosesə qarışmış, hətta Saakaşvilinin ölkəyə buraxılmamasını tənqid edir. Ekspertlər hesab edirlər ki, Saakaşvili ətrafına böyük kütlə yığırsa və ən vacibi isə Qərbin, özəlliklə də ABŞ-ın razılığını alarsa, Poroşenkoya qalib gələcək. Bu ola bilsin Saakaşvilini prezident edəcək, amma nəticə fərqli də ola bilər. Bu da mümkündür ki, Saakaşvili ukraynalıların tam özündən uzaqlaşdırılmaq üçün prezident kimi hansısa ukraynalının namizədiyini irəli sürsün. Qısa ekspertlərin fikrincə Kiyevdə üçüncü Maydan hadisələri başlaya bilər.

Politoloq Mübariz Əhmədovlu "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Saakaşvilinin Ukraynada prezident ola biləcəyini düşünür:

"İlk olaraq onu qeyd edim ki, bu gün Poroşenkodan ABŞ-da da narazıdırlar. Saakaşvilini də ABŞ-da heç sevmirlər. O, kəskin anti-Rusiya mövqeyi sərgiləyir. Belə mövqeyə sahib olduğu üçün ABŞ qorxur ki, Saakaşvili Gürcüstanda və ya Ukraynada hakimiyyətə gələrsə, Rusiya ilə münasibətləri müharibə həddinə gətirib çıxara bilər. Bu müharibə baş verərsə, ona

ABŞ-da qoşulmalı olacaq. Ona görə Saakaşvilini istəmir. Ancaq bir məsələ də var ki, qızıldır agent kimi Saakaşvilinin Ukraynada başladığı hərəkət, ABŞ üçün Poroşenkodan daha yaxşısını ortalağa çıxara bilər. Hazırda elə iş adamları var ki, ABŞ onlarla əlaqədədir. Eyni zamanda ABŞ-ın Ukraynadakı gənc siyasətçilərdə də gözü var. Əgər Saakaşvilinin başladığı hərəkət həmin siyasətçiləri üzə çıxaracaqsa və iş adamlarını da bu prosesə qoşa biləcəklərsə, ABŞ Poroşenkonu əvəzləyəcək. Bu mərhələyə qədər ABŞ Saakaşvilinin sərbəst fəaliyyətinə imkan verəcək. Hadisələr təbii olaraq Rusiyaya da qıcıqlandırır. Ancaq indiki vəziyyətdə Rusiya artıq bütün yumşaq təsir vasitələrini itirib. Məsələn, Gürcüstanın daxilində Rusiyanın yumşaq təsir vasitəsi yoxdur. Ukraynada isə uzun zamandır ki, bu, belədir. Ümumiyyətlə, Ukraynada proseslər 2014-cü ildən çox fərqlidir. Hazırda orada 2014-cü ildə rusiyapərəst olan qüvvələrin bəziləri artıq Rusiyadan üz çeyirib. Fikir verin ki, Rusiya Ukrayna ilə əlaqəli "novorossiya" terminini ortaya atdı, ancaq bu, dövrüdə qalmadı. Bu yaxınlarda da "molorossiya" terminini dövrüyə buraxdı, o da eyni qaydada gündəmdən çıxdı.

Saakaşvilinin Ukrayna yüksəlişi

Üçüncü Maydan hadisələri yaşana bilər

Politoloq: "Qarışıqlığa maraqlıdırlar, ancaq çalışacaqlar ki, xaosa imkan verməsinlər"

Çünki Ukraynadakı rusiyapərəstlər bu ideyanı dəstəkləmədilər. Bunlar onu göstərir ki, Ukraynada Rusiyanın təsir vasitələri bitib".

Politoloq bildirib ki, hazırkı məqamda Rusiya Ukraynada birbaşa hərbi əməliyyatlara start verə bilməz:

"Hazırda Rusiyanın Ukrayna ilə bağlı siyasəti tədricən Qərbin təkliflərini qəbul edib, bunun fonunda öz istəklərini reallaşdırmaqdadır. İndi Rusiya-ABŞ münasibətləri də çox kəskin mərhələdədir. Düşünürəm ki, Rusiya ABŞ-a güc göstərə biləcəksə, bu, Ukraynada olmayacaq. Ya-

xın aylarda bunun Suriyada baş verəcəyi gözlənilir. Onu da unutmaq lazım deyil ki, Rusiya həm də ABŞ-a Suriyada zərbə vurmağa hazırlaşdığı üçün Ukraynada hazırda heç bir artıq-əskik hərəkət etməyəcək. Bu məsələlər fonunda Kırım isə yenidən Ukraynaya qaytarılması mümkündür. Bunu birmənalı şəkildə yaddan çıxarmaq lazımdır. Artıq ABŞ və Avropa elitası başa düşür ki, Kırım tarixən Rusiyaya məxsusdur. Belə bir fikir var ki, Ukraynadan daha çox Kırım tarixən Türkiyə iddia edə bilər. Ona görə də Kırım mövzusu artıq bağlanıb. Qərb, sadəcə olaraq, Kırım məsələsini çox ciddi qanun pozuntusu sayır və bundan Rusiyaya qarşı alet kimi istifadə edir. Donbas məsələsi ilə bağlı isə uzun müddət müzakirə gedə bilər".

Politoloq Saakaşvilinin adamlarının Ukraynadakı vəziyyə

yətə necə təsir edəcəyi barəsində də fikir bildirib:

"Ukraynada vəziyyətin normalallaşması, normal siyasi mehtodlarla çox çətindir. Yeni Poroşenkonun apardığı siyasət Qərbin gözlədiyi effekti vermir. Poroşenkonun düşüncəsinə görə, o, Rusiyalı söyürsə, bu, kifayətdir və Qərb də Ukraynanın yerinə Rusiyalı vurmalıdır. Qərbdə də bunu görürlər ki, Poroşenkonun rəhbərliyi altında Ukraynanın normal, korruptsiyadan uzaq dövlət olması çox çətin məsələdir. Bu baxımdan, ABŞ-da müəyyən qüvvələr maraqlıdır ki, Poroşenkoya təzyiqlər olsun. Ya Poroşenkoya ətrafını təmizləsin, demokratik dövlət qursun, ya da getsin, yerinə də ABŞ-ın maraqlarına cavab verə bilən lider gəlsin. Ona görə də qarışıqlığa maraqlıdırlar, ancaq çalışacaqlar ki, xaosa imkan verməsinlər".

□ Əİ RAİS

Suriyada böyük müharibə bitdimi...

Bəşər Əsəd hakimiyyəti üçün böyük təhlükə geridə qaldı, Rusiya və müttəfiqləri Suriya hakimiyyətini qoruya bildilər

Avqust ayında Rusiya Müdafiə Nazirliyi Suriyada böyük müharibənin başa çatdığını elan etdi. Baxmayaraq ki, döyüşlər bir neçə cəbhədə hələ də davam edir, yəqin ki, qarşıdakı illərdə lokal da olsa toqquşmalar davam edəcək.

Rusiya hərbi nazirliyinin açıqlaması əslində belə oxunmalıdır: Suriyada Əsədin silahlı üsyançılar vasitəsilə devrilməsi təhlükəsi artıq sönüb. Həqiqətən də münaqişənin başladığı ilk illərə baxdıqda artıq B.Əsədin istefaya getməsi və ya ölkədən qaçması kimi məlumatlar kimsənin ağına gəlmir. Artıq Əsədin ən qatı düşmənləri olan ABŞ, Fransa, Britaniya, İordaniya, Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistanı və sair kimi ölkələr Əsədin qalması şərti ilə barışıqlarını etiraf ediblər. Bu mənada müharibənin, necə deyirlər, ilk, Əsəd üçün riskli etapi artıq başa çatıb. Qeyd edək ki, 2011-ci ilin martında cənubda Dəra şəhərində divara hökumət əleyhinə şüar yazılması ilə başlayan və tezliklə vətəndaş müharibəsinə çevrilən olaylar sürətlə cərəyan edib. 2013-cü ilin yazında artıq dünyanın müxtəlif ölkələrindən gələn cihadçı qruplar

Suriyada hökumətə qarşı vuruşurdular. Hətta azərbaycanlılar da Suriyadan müraciət edərək həmvətənlərini Suriyaya dəvət edirdi. O zaman analitiklər Dəməşqin, sadəcə, mərkəzini, Tartus və Laqiziyə şəhərlərini bütövlükdə, bir də ölkənin fərqli nöqtələrində adad-buuda şəhər və qəsəbələr daxil olmaqla, ümumilikdə 18 faizinə nəzarət edən Bəşər Əsədin bu gün-sabah qaçacağını, ölkəni Laqiziyə limanından idarə etməsi haqda xəbərlər yayırdı.

Suriya hökumətinin ilk qalibiyyət seriyası Livanla sərhədə yerləşən Quseyr şəhərinin 2013-cü ildə Hizbullahın birbaşa iştirakı ilə ələ keçirilməsi ilə başladı. Bundan sonra hər şey dəyişdi, məlum oldu ki, İran, Rusiya kimi ölkələr Əsədin qorunub saxlanılması üçün maddi-texniki, silah və canlı qüvvə yardımı edir.

2014-cü ildə isə Əsəd Suriyanın şimalından - Türkiyə sərhədlərindən ordunu geri çəkərək bölgədə "ən-Nusra" ("əl-Qaidə"nin yerli qolu), İŞİD və kürdlər arasında torpaq savaşına faktiki olaraq səbəb oldu. Tezliklə Suriyanın şimalında müxalif radikal qruplar arasında qanlı savaş başladı və Suriyada dünyəvi müxalifət adına olan qruplar tədricən radikal dinci silahlıların arasında əridi və dünyaya İŞİD beləsi təhlükəsi doğurdu. 2014-cü ildə ABŞ 64 ölkədən ibarət İŞİD əleyhinə koalisiya

yaratdı. 2015-ci ildə isə Rusiya Suriyada birbaşa hərbi əməliyyatlarda iştirak etməyə başladı, tezliklə Rusiya qırıcı-bombardmançıları ilə yanaşı vertolyotları, hava hücumundan müdafiə sistemləri və hətta quru qüvvələri, eləcə də hərbi polisi Suriyada peyda oldu.

Hazırda Suriyada ölkənin faktiki olaraq 50 faizdən artıq quru əraziləri, o cümlədən Dəməşq, Hələb, Hums, Hama, Deyr əz-Zor, Palmira və digər şəhərlər hökumətin nəzarətindədir. O cümlədən əhalinin bö-

yük hissəsi hökumətin nəzarət etdiyi ərazilərdə yaşayır. Hazırda gərgin döyüşlər ölkənin şərqində - Deyr əz-Zor vilayətində İŞİD qüvvələrinə qarşı aparılır. Suriyanın şimal-qərbində tamamilə üsyançıların əlində olan vilayət İdlibdir. İdlibin Astana anlaşmasına əsasən terrorçu hesab olunan silahlıların təmizlənməsi üçün Rusiya və Türkiyə arasında danışıqlar davam edir. Bundan başqa, bugünlərdə Rusiya XİN rəhbəri Sergey Lavrov İordaniya paytaxtı Əmman şəhərinə səfər edərək İordaniya hökuməti ilə Suriya-İordaniya sərhədlərinin taleyi məsələsini müzakirə edib. "EremNews" saytının yazdığına görə, Lavrov Suriya ordusunun sərhədə yerləşməsi ilə bağlı İordaniya ilə anlaşma imzalayıb. Lavrov İordaniya kralı Abdullahla da görüşüb və iyulda Putinlə kral arasında baş tutan telefon danışığında terrorizmə qarşı mübarizə ilə bağlı əldə olunan razılıq rəsmiləşib. Lavrovun açıqlamasına görə, ABŞ, Rusiya və İordaniya arasında əldə olunmuş razılaşmaya əsasən Suriyadakı vəziyyətə nəzarət etmək üçün İordaniya paytaxtında 3 ölkənin nümayəndələrindən ibarət mərkəz fəaliyyət göstərəcək.

Beləliklə, prosesin gedişi yaxın dövrdə Suriya-İordaniya sərhədlərinin Suriya ordusunun nəzarətinə keçəcəyini göstərir. Livan-Suriya sərhədi isə keçən ay tamamilə təmizlənib. Hazırda Suriya ordusu İraq sərhədlərinə doğru İŞİD-i sıxışdırmağa çalışır. Əgər proses davam etsə, Əsədə bağlı əldə olunan razılıq rəsmiləşib. Lavrovun açıqlamasına görə, ABŞ, Rusiya və İordaniya arasında əldə olunmuş razılaşmaya əsasən Suriyadakı vəziyyətə nəzarət etmək üçün İordaniya paytaxtında 3 ölkənin nümayəndələrindən ibarət mərkəz fəaliyyət göstərəcək.

Beləliklə, nəticə etibarilə bu gün hətta bir il əvvəlki ilə müqayisədə Suriya hakimiyyəti daha güclü mövqedədir. Ancaq bu, savaşın bitdiyini deməyə əsas vermir. Lokal toqquşmalar, gizli terrorçu qrupların müqaviməti hələ uzun müddət yəqin ki, davam edəcək. Ancaq böyük müharibə, beynəlxalq siyasi səhnədə Rusiya və Çin, döyüş sahəsində isə Rusiya və İranın dəstəyi ilə Əsədin xeyrinə başa çatmaqdadır.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Hissələrə bölünən meyitin üzərində güllə aşkar olunub

Gəncə İcra Hakimiyyəti şəhid ailəsinə verdiyi vədə əməl etmir

Tamella Hüseynova: "Qanunsuz tikili adı ilə dağıtdıqları obyektimizin yeri başqa bir şəxsə baha qiymətə satılıb və hazırda orda tikinti gedir"

Gəncə şəhər sakini Tamella Hüseynova yenidən redaksiyamıza gələrək şikayətlənib. Şəhid ailəsi olan şikayətçi qeyd edib ki, artıq iki ildir ki, şəhər icra hakimiyyəti rəsmi şəkildə verdiyi vədə əməl etmir:

"Gəncə şəhəri Dədə Qorqud küçəsi 36 sayılı binanın yaxınlığında şəxsi mülkiyyətimiz olan mağazamız var idi. 1999-cu ildə şəhər icra hakimiyyətinin sərəncamı ilə şəhid ailələrini işlə təmin etmək məqsədilə həmin torpaq sahəsini bizə vermişdilər və biz də orada obyekt tikdirib ailəmizi dolandırırıdık. 2015-ci ilin avqust ayında icra başçısı Elmar Vəliyev məhkəmə qərarı olmadan və heç bir səbəb göstərilmədən vəzifə səlahiyyətlərini aşaraq mağazanın içindəki avadanlıqları ilə birlikdə ağır texnika ilə darmadağın etdi. Bununla bağlı dəfələrlə Prezident Administrasiyasının qəbullaşdırıldığı, aidiyyəti orqanlara şikayət etdik. Şikayətlərimizin nəticəsi olaraq icra başçısı Elmar Vəliyev bizə zəmanət məktubu verdi. Məktubda bildirilirdi ki, 2015-ci ilin 31 dekabrına qədər həmin ünvanda yerləşən məhəllədə yer ayrılacaq, tam standartlara uyğun, içinin yeni avadanlıqları ilə əvəz olunması və hüquqverici sənədləri ilə birlikdə təhvil veriləcək. Lakin bu günə kimi verilən vədlərə əməl olunmayıb".

Şikayətçinin sözlərinə görə, qanunsuz olaraq dağıdılmış obyektin yerində indi başqa obyekt tikilir:

"Dükanı dağıdanda bəhanə gətirmişdilər ki, ərazidə obyekt olmasına icazə yoxdur. Lakin indi dağıdılmış obyektimizin yeri başqa bir şəxsə baha qiymətə satılıb və hazırda orda yeni obyektin tikintisi gedir".

Tamilla Hüseynova üzleşdiyi haqsızlıqla bağlı kömək istəyib:

"Bu haqsızlıqlara, stresslərə həyat yoldaşım dözməyib 2016-cı ilin yayında infarkt keçirdi. Bildirim ki, həyat yoldaşım uzun illərdir ki, yüksək təzyiq və ağır şəkər xəstəliyindən əziyyət çəkir. Heç bir yerdən gəlirimiz yoxdur. Yoldaşım 2-ci qrup əlildir, onun müalicəsi üçün tələb olunan dərmanları ala bilmirəm. İki ildir ki, Gənc İcra Hakimiyyəti tərəfindən bizə heç bir köməklik göstərilir. Dəfələrlə rəhbərliyin qəbulunda olmuşam, dərdimi bildirmişəm, amma bunun bir faydası olmayıb. Aidiyyəti qurumlardan xahiş edirəm, Gəncə İcra Hakimiyyəti tərəfindən pozulmuş hüquqlarımızın bərpa olunmasına köməklik edilsin".

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə əlaqə saxlayıb. Qurumdan bildirilib ki, şikayətə bağlı məsələ araşdırıldıqdan sonra məlumat veriləcək.

Qeyd edək ki, Gəncə sakini Tamilla Hüseynovanın məlum şikayəti ilə bağlı bundan əvvəl də bir neçə dəfə "Yeni Müsavat" qəzetində yazı dərc olunub. Buna baxmayaraq, şikayətçi hər dəfə problemin həll olunmamasından gileylənib.

□ **Xalidə GƏRAY**

Qorxunc qətlin yeni detalları üzə çıxıb

Bakıda tapılan, hissələrə parçalanmış kişi meyitinin üzərində güllə aşkarlandı. Hüquq-mühafizə orqanlarından APA-ya verilən məlumata görə, meyitin hissələrinin müayinəsi zamanı bir ədəd 9 mm kalibrli güllə aşkar edildi. Bunun qətlin hansı silahla törədilməsinin müəyyənləşdirilməsində və işin açılmasında istintaqa böyük köməklik göstərəcəyi ehtimal olunur.

Hazırda başlanmış cinayət işi üzrə zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Yada salaq ki, sentyabrın 5-də Suraxanı rayonunun Hövsan qəsəbəsi ərazisində hissələrə parçalanmış naməlum kişi meyiti aşkar olunub. Faktı görə, Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə başlanmış cinayət işi üzrə Bakı Şəhər Prokurorluğunda zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və şəhər prokurorluğu hissələrə parçalanmış şəxsin baş hissəsinin fotosunu yaymaqla onun kimliyini tanıya biləcək metr ölçüləri ilə müəyyən etməyə çalışırlar. Hazırda iş üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri də davam etdirilir.

"Yeni Müsavat"a daxil olan son məlumata görə, istintaqçılar qətlin mümkün baş verəmə sahəsini də cızmağa çalışırlar. Belə ehtimal olunur ki, qatil qurbanına ilk atəşi küreyinə açıb. Həmin vaxt qurban ondan bir neçə metr aralıda olub və böyük ehtimalla qaçıb canını qurtarmaq istəyib. Yerə yıxılan qurbanına sonradan daha 3 atəş açılıb. Güllələr mərhumun qarın və sinəsinə dəyib. Bundan sonra isə meyiti bir neçə hissəyə doğrayıb kanalizasiya quyusuna tullayıb. Ehtimal edilir ki, hadisə mərhumun bədəninin qalıqları aşkarlandıqdan 2-3 gün əvvəl baş verib. Bir daha yada salaq ki, istintaqçılar mərhumun iki qolundan savayı digər orqanlarını aşkar ediblər, mərhumun qollarını da bu günə qədər axtarırlar. Bundan başqa, tapılan başın ekspertizası zamanı da iş üçün əhəmiyyət kəsb edə biləcək məqamlar üzə çıxıb. Aydın olub ki, mərhumun başı, qaşları, hətta kirpikləri də qırılıb. Bu prosesin qətləndirildikdən sonra həyata keçirildiyi ehtimal edilir. Bu, cinayətin izlərinin itirilməsi üçün edilir.

Mümkündür ki, mərhum əvvəllər məhkum edilmiş şəxs olub və onun polis kartotekalarında əl-barmaq izləri var. Qatil də mərhumun kimliyi haqda bilgiləndiyindən qollarını kəsin və kanalizasiyaya atmayıb. Qatil əl-barmaq izlərinə əsasən mərhumun kimliyinin müəyyən edilə biləcəyini təxmin edib və bunu nəzərə alaraq qolları xüsusi olaraq gizlətməyə çalışıb. Bununla da istin-

taqçılar mərhumun şəxsiyyətini müəyyənləşdirmək istiqamətində əl-barmaq izlərinin identifikasiyasını gerçəkləşdirməkdən məhrum edib.

Mərhumun saçlarının, qaş və kirpiklərinin qırılması isə belə nəticə çıxarmağa əsas verir ki, öldürülən, böyük ehtimalla, radikal dindarlardan olub. Qatil mərhumun baş-qaşını qırmaqla ümumi görünüşünü tanınmaz hala qədər dəyişməyə cəhd edib.

Qatil kimdir? Hansı peşənin sahibi olub? İstintaq işinin incəliklərini haradan bilir?

Mümkündür ki, qatil hüquq-mühafizə orqanlarının iş prinsiplərinə, əməliyyat-istintaq işlərinin aparılma qaydasına bələd biridir. O, atdığı addımlarla - ilk əvvəl hadisə yerindən gilizləri yığmaqla, meyiti parçalamaqla, sonradan qollarını gizlətməklə, saçlarını, kirpiklərini qırmaqla cinayətin üstünün açılmasını gizlətməyə nail olmağa çalışıb. Belə görünür ki, hələlik buna nail olub...

Qeyd edək ki, sentyabrın 5-də Suraxanı rayonunun Hövsan qəsəbəsi ərazisindəki su kanalında hissələrə parçalanmış naməlum kişi meyiti aşkar edildi. Tapılmış kişi meyiti hissələrə bölünmüş vəziyyətdə olub. Onun başı və ayaqları bir neçə gün sonra tapılıb, əlləri isə hələ tapılmayıb.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və şəhər prokurorluğunun birgə yaydığı məlumata görə, faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Hüquq-mühafizə orqanları meyitin baş hissəsinin fotosəklini də yayıb. Həmin şəxsi tanıyanlardan ərazi polis orqanlarına və ya Bakı Şəhər Prokurorluğunun (012) 498-11-85 və (012) 498-10-54 nömrəli telefonlarına zəng edərək məlumat vermələri xahiş olunur.

□ **E.MƏMMƏDLİYEV**

Güclü geomaqnit qasırğası başlayıb - xəbərdarlıq

Sentyabrın 13-dən etibarən növbəti geomaqnit qasırğası başlayıb. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının direktor müavini Elçin Babayev APA-ya bildirib ki, hazırda G1 sinfinə malik geomaqnit qasırğası davam edir. Onun sözlərinə görə, gün ərzində G2 sinifli qasırğa gözlənilir (maksimal şkala G5-dir və bu cür şkalaya uyğun qasırğalar nadir hallarda, 11-ildə 1-2 dəfə baş verir): "Bir neçə gün əvvəl baş vermiş güclü qasırğa isə G4 kateqoriyalı idi. Sabah da geomaqnit həyəcanlanmasının davam edəcəyi gözlənilir (G1 sinifli geomaqnit qasırğası ilə müşayiət olunacaq).

Hazırda əsas geomaqnit indekslərindən biri olan Kp-nin qiyməti 5-dir (maksimum 9 olur). Günəş diskinin görünən səthində 1 aktiv ləkə qrupunda (AR) 11 ləkə müşahidə olunur. 10 sentyabrda əvvəlki güclü geomaqnit qasırğasının "günahkarı" olmuş AR 2673-dən X8.2 rentgen sinifli Günəş alışıması generatsiya olunub, lakin bu qrup Günəş diskinin arxasında olduğundan, baş vermiş Tac Kütlə Atılmalarının (CME) təsirləri geofektiv olmayıb (bilavasitə Yerə doğru yönəlməyib). Hazırda Günəş plazma küləyinin sürəti 525 km/san-dir və getdikcə artmaqdadır. Cari geomaqnit həyəcanlanmasının əsas səbəbi Günəş səthində hazırda mövcud olan və orta ölçülü "tac dəliyi"ndən başlanğıcını götürən yüksək sürətli Günəş plazma küləyinin təsiri. "Tac dəlikləri"ndən yüklü plazma zərrəcikləri Günəş tacını asanlıqla tərk edir və sürətlə planetlərarası fəzaya, o cümlədən də Yer planetinə doğru yönəlir. Hazırda "günahkar" plazma küləyinin sürəti 525 km/san-dir və getdikcə artmaqdadır".

E.Babayev əlavə edib ki, planetlərarası maqnit sahəsinin Z komponentinin cənub istiqamətinə yönəlməsi kosmik hava şəraitini daha əlverişsiz edir və "katalizator" rolunu oynayır. Onun sözlərinə görə, atmosfer təzyiqinin nisbətən qalxması da müşahidə olunur və bu, neqativ diskomfort effektlərini artırır. Direktor müavini vurğulayıb ki, qasırğa yuxarı en dairələrində daha effektiv olur, rəngarəng qütb parıltılarının ("Aurora borealis") şəkilləri yene də tezliklə mediada yayılacaq: "Bizim orta coğrafi en dairələri üçün təsir adətən zəif olur.

Kosmik hava şəraiti yene də əlverişsizdir. Sağlam insanlardan fərqli olaraq, risk qrupuna daxil olan - xroniki ürək-qan-damar xəstəliklərindən əziyyət çəkənlər, ahıllar, eyni zamanda uşaqlar gərginlikdən qaçmalı, qabaqlayıcı tədbirlər görməlidirlər".

Yeni dərs ilinin başlanması ilə yeni bir problemə də start verilir. Artıq Bakının mərkəzində maşınla hərəkət etmək bir nömrəli problemə çevrilir. Hansı yoldan istifadə edirsizsə edin, tıxacdan qurtulmanız mümkündür. Amma bu arada əsəblərinizə hakim olmanız, qəza vəziyyəti yaratmamanız da vacib şərtlərdən biridir.

Adətən tıxacdan söz düşəndə hər kəs dünyanın iri şəhərlərində də bu problemin aktual olduğunu təsəlli kimi səsləndirir. Zəruri qeyd yerinə düşər ki, uzun tıxaclarla bağlı statistika, reyting cədvəli ildən-ildə dəyişir. Amma biz sizə son reyting cədvəlini təqdim edəcəyik. Britaniya KİV-ləri dünyanın ən qorxunc tıxaclarının siyahısını hazırlayıb. Bunun üçün dünyanın ən çox yüklənmiş yolları, sürücülərin itirilən vaxtları, habelə itirilən yanaacaq miqdarı da hesablanıb. Reytingdə ən yaxın qonşularımızdan olan Rusiya da düşüb. Daha dəqiq desək, paytaxt Moskva bu siyahıda 8-ci yeri tutub. Analitiklər hesab edir ki, orta hesabla 2.5 saat davam edən tıxac Moskvanı heç vaxt bu sahədə "lider" edə bilməzdi.

ABŞ-in paytaxtı Vaşinqton da çox təvazökar bir yerdə - 14-cü sırada qərar tutub. Bu şəhərin küçələrindəki tıxaclarda ildə 560 milyon litr yanaacaq itirilir. Avropa da bu məsələdə heç bir ölkədən geri qalmır. Varşava, Paris və Brüssel bu mənada "uğurlu" üçlük hesab olunur. Məsələn, Paris əhli ildə 70 saatını tıxaclarda keçirir. Tələsmədən, "Top 15" siyahısını gözədən keçirərək, detallara yenidən qayıdaraq:

- 1) San Paulo (Braziliya)
- 2) Pekin (Çin)
- 3) Brüssel (Belçika)
- 4) Paris (Fransa)
- 5) Varşava (Polşa)
- 6) Meksiko (Meksika)
- 7) Los Anceles (ABŞ)
- 8) Moskva (Rusiya)
- 9) London (Böyük Britaniya)
- 10) Nyu Deli (Hindistan)
- 11) Nyu York (ABŞ)
- 12) Yohannesburq (Cənubi Afrika)
- 13) Banqok (Tayland)
- 14) Vaşinqton (ABŞ)
- 15) Vroslav (Polşa)

54 saat tıxacda qalan londonluların yanında... toya getməliyə?

Yaxşı, bəs niyə siyahıda birinci yeri San Paulo tutur? 2008-ci ildə bu meqopolisde uzunluğu 265 kilometrə çatan tıxac qeydə alınmışdı. Ötən 4 ildə isə San Pauloda vəziyyət yaxşılaşmaq əvəzinə daha da pisləşib.

Mütəxəssislər qeyd edir ki, siyahıda ikinci yeri tutan Pekin şəhəri dünyanı tıxac gö-rüntüsü ilə şoka salır. Belə ki,

layihə mütəxəssisləri şəhərdəki avtomobil bumunun sürətinə çata bilmədikləri üçün Çin paytaxtında hərəkət etmək maksimum çətinləşib. Şəhərdə altı dairəvi yol olsa da, burada tıxacın uzunluğu 100 kilometrə çatır.

London isə öz əhalisinə ildə 54 saat tıxacda qalmağı "təklif edir". Amma bir məqamı da qeyd edək ki, beşlikdə olan şəhərlərdə sürücülər tıxac zamanı az da olsa, irəli-

San Paulo, Pekin ilk dəfə gedən qonaqlar hər zaman sürücülərin öz maşınlarında bu qədər çox əşya saxlamasına təəccüblənir. Gününün ən azı 4 saatını tıxacda keçirən bu insanlar maşınlarına üzqıraxan maşın, kompüter oyunları, şahmat taxtası, peçenyələr, su butulkaları, yumşaq balıqlar... qoyurlar. Çünki maşın onlar üçün ikinci ev funksiyasını daşıyır. San Paulo şəhər rəhbərinə bu

naya çatmadan yolda uşağını dünyaya gətirən qadının həyat yoldaşı, Nyu-Yorkda işə gecikib cərimələnən bank işçisi müvafiq şəhərlərin rəhbərlərini məhkəməyə veriblər. Onlarla belə nümunə verib.

Psixoloqlar isə iddia edir ki, tıxac insanın əsəblərinə əlavə yük gətirir. Bu, nevroz, ürək tutmaları ilə müşayiət olunur. Tıxacda qalan adamın əsəbləri zəifdirsə, bu hal onu ixtirə həddə də gətirib çıxara bilər. Belə ki, sonu bilinməyən bir gözləmə prosesinin nəticəsində insan aqressivləşir, əsəbləri tarıma çəkilir və bu, ciddi əsəb xəstəliyinə gətirib çıxara bilər.

Tıxac başlanır, əsəblərinizə hakim olun

Sentyabrın 15-dən daha da artacaq "cəhənnəm əzabı" barədə bilmədiklərimiz

lənə bilir. Belə ki, parisli ildə 70 saatını tıxacda keçirirsə, bu zaman həm də hərəkət edir. Amma ildə 40 saatını tıxacda keçirən moskvalı hərəkət etmədən maşında yadır. Bu mənada dünya rekordçusu moskvalılardadır desək, yanlışdır.

Tarixdəki ən uzun maşın tıxacı 2010-cu ilin 14 avqustunda Pekində yaşanıb. Həmin vaxt tıxac düz 9 gün davam edib. İlk 3 gündə tıxacın uzunluğu 100 kilometr olsa da, növbəti 6 gündə onun uzunluğu 260 kilometrə qədər çatıb. 10 minə yaxın sürücü bu müddəti kart və şahmatın köməyi ilə yola veriblər. Sürücülərin bəzi problemlərini isə yerli satıcılar həll etməyə çalışıblar. Onlar maşınlar arasında gəzərək sürücülərə su, lapşa, salftəklif ediblər. Amma onun qiyməti bazar qiymətlərindən iki dəfə baha olub. Həmin günlərdə Pekin şəhər rəhbərliyi hətta tıxac olar əraziyə səyyar ayaqyolu da quraşdırıb. Çünki sürücülərin təbii ehtiyaclarını ödəməsi mütləq şərt sayılırdı.

Tıxac şəhərində maşın ikinci ev kimi olmalıdır

Tıxaclı şəhərdə yaşayış faktı ilə bəzi sakinlər artıq problemləndən praktik çıxış yolları tapıblar. "Tıxaclı şəhər"lərdə sürücülərin maşını marketi xatırladı - orda hər şey olmalıdır. Azərbaycanla bağlı hesablamalarda da vəziyyət o qədər yaxşı deyil. Məsələn, vaxtilə orta hesabla 100 km yol üçün 5 manatlıq benzin istifadə olunurdusa, indi bu pula 70-80 km yol gedilir. Ekspertlərin hesablamasına görə, Bakı yollarında hər gün 40-50 min maşın hərəkət edir və tıxaclarda qalan avtomobil gün ərzində kifayət qədər çox benzin işlədir. Türkiyədə isə hər gün tıxacda qalan maşın 2-4 litr artıq benzin işlətməli olur.

Kuryoz hadisələrin siyahısında tıxacda qaldığı üçün şəhər rəhbərliyini məhkəməyə verənlərin hekayəsi də az deyil. Belə ki, Çində xəstəxana

Bakıda tıxacın əsas səbəbi - alternativ yol yoxdur

Maraqlıdır ki, bu günə qədər dünyada tıxac probleminin həlli üçün xeyli strateji çıxış yolları tapılıb. Amma təəssüf ki, onların çoxu uzun müddət üçün nəzərdə tutulur və problemin həllinə nail olunmur. Çünki yollardakı vəziyyət tez-tez kardinal şəkildə dəyişir və tapılan çözümlər yollar da effektivliyini itirir. Ona görə də bəzi çıxış yolları problemi qısa müddətliyə həll etməyə hesablanmış sayılır.

Bakıda tıxacı yaradan ən böyük səbəb isə alternativ yol anlayışının olmamasıdır. Meqapolislərdə bunu aradan qaldırmaq üçün alternativ yol açıldığı halda, Bakıda mövcud olan yollar da işləkliyini itirir. Ekspertlər deyir ki, tıxac halında sürücülərin istifadə edə biləcəyi əksər məhəlli yollara giriş qapadılıb. Bundan başqa, iri yollarda səkilərin satılmasıdır. Məsələn, 4 sıra maşının hərəkət etməli olduğu yolda məntiqlə 4 zolaq olmalıdır. Amma səkilərin kənarında ticarət mərkəzləri, brend mağazalar açıldığı üçün o səkilərdə faktiki həmin obyektlərə satılmış sayılır.

Paytaxtda tıxac yaradan daha bir səbəb də yol qəzaları zamanı sürücülərin davranışıdır. Belə ki, hər qəzadan sonra sürücülər bəzən saatlarla yolun kənarında şığorta şirkəti nümayəndələrinin gəlişini gözləyir. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində şığorta agentləri hadisə yerinə operativ çatmaq üçün motosikletlə hərəkət etdiyi halda, Azərbaycanda onların istifadə etdiyi nəqliyyat vasitəsi avtomobildir. Nəticədə qəza yerinə gəlib hadisəni araşdırmalı olan ekspert də başqa bir tıxacda qaldığı üçün problem fəlakət həddinə çatır.

Yolların daim qazintılı olması, alternativ yolların olması da problemdən çıxış yolunu minimuma endirir.

Sevinc TELMANQIZI

"Qanuni oğru"ların müharibəsi - "Rafiq Masallinski"nin siyahısında sırada kimdir?

Tiflisdə avtomobilində güllələnən Elşən Məmmədovun "Quli"nin adamı və Rafiq Eyvazovun qisası olduğu üzə çıxdı

Sentyabrın 12-də Tiflisdə Vaxtanq Qorqasali küçəsində öz avtomobilində güllələnən Elşən Məmmədovla bağlı yeni təfərrüat ortaya çıxıb. Primecrime.ru saytı yazır ki, 42 yaşlı Elşən Məmmədov Rusiya Federasiyasında 2015-ci ildən axtarılda imiş.

Məlumat görə, Elşən Məmmədov "Toyota" markalı avtomobilində iki tərəfdən atəşə tutulub. Bu, onu deməyə əsas verir ki, hadisəni törədən 2 nəfər olub.

Gürcüstan polisinin məlumatına görə, artıq hadisə ilə bağlı bir azərbaycanlı saxlanılıb. Bu isə həmin vaxt Elşən Məmmədovla birgə restoranda olan şəxsdir. Məlumatda deyilir ki, Elşən Məmmədov həmin vaxt "Lotu Quli" kimi tanınan Nadir Səlifovun yaxın adamlarından olan İlqar Hacıyevlə birlikdə şam edirmiş və qəfil küçəyə çıxaraq, avtomobilinə oturub. Bu zaman isə qatillər tərəfindən atəşə tutulub. Rusiya mediası yazır ki, şübhəli qismində əvvəllər məhkumluğu olmayan 20 yaşlı oğlan saxlanılıb. Araşdırmalar zamanı gəncin Gürcüstan 2 gün əvvəl giriş etdiyi, lakin cinayətlə əlaqəsi olmadığı aydın olub.

Sayı öldürülən şəxsi "Lotu Quli"nin ən amansız "cəlladı" kimi təqdim edib. "Rafiq Masallinski" kimi tanınan Rafiq Eyvazov restorana qonaqlığa dəvət edib, daha sonra sol qulağını kəsərək görüntülərini videoya çəkib yayımlayan mehç Elşən Məmmədov olduğu xəbər verilir. Bu hadisədən sonra Elşən Məmmədovun başına beş yüz min dollar pul qoyulub.

Elşən Məmmədovun adı "Rövşən Lənkəranski"nin qətlində də hallanır. Güman olunur ki, onun qətlini təkçə Rafiq Eyvazov deyil, həmçinin onun yaxın dostu olan və "Rövşən Lənkəranski"yə görə qisas alacağını deyən Zaur Əhmədov sifariş verib.

Kriminal aləmdə "Masallı Rafiq" kimi tanınan R. Eyvazov bir neçə il bundan əvvəl həbsxanada serozdan vəfat etmiş "qanuni oğru" Məmməd Hüseynovun ("Masallı Mamed") uzaq qohumudur. 2013-cü ildə R. Eyvazov Bakıda silahla tutulmuşdu. O zaman Rusiya nəşrləri bu həbslə bağlı sensasiyon bir xəbər yayıb ki, R. Eyvazovun "taclandırılması" müəyyən şərt daxilində həyata keçirilə bilər. Bu şərtə əsasən, R. Eyvazov "qanuni oğru" adı aldıqdan sonra həbsxanaya girməli, burada isə "Lotu Quli"yə "problem yaratmalı"ydı. 2013-cü ildə Bakıda keçirilən eməliyyatda saxlanan "Rafiq Masallinski" 2014-cü ilin oktyabrında azadlığa buraxıldı.

Türkiyədəki məlum qulaq kəsmək hadisəsindən sonra Bakıda "Lotu Quli"nin adamları ilə R. Eyvazov arasında müharibə qızışdı. Yanvarın 9-na keçən gecə Bakının Nərimanov rayonundakı Ağa Nemətulla küçəsində 15-20 nəfərin iştirakı ilə kütləvi dava düşdü. Dava sonda tərəflər arasında atışma ilə nəticələndi. Atışmada iştirak edənlər kriminal avtoritetlər Rafiq Eyvazovun (Rafiq Masallinski) və Nadir Səlifovun ("Lotu Quli") adamları olub.

May ayında isə Rusiya mediası Odessada "Quli"nin iki yaxın adamı - İlham Hacıyev və Oktay Arxalının həyatına sui-qəsd edildiyi barədə xəbər yaydı.

Məlumatda bildirilirdi ki, onlara "BMW 5" avtomobilində hücum edilib. Onların hər ikisi yüngül yaralanıb.

Bu işin arxasında da "Rafiq Masallinski"nin əli olduğu deyilirdi.

Elə həmin ay Sankt-Peterburqda Cabir Həsənov adlı daha bir kriminal öldürüldü. Rusiya mediası Cabir Həsənovun qətlini yenə "Rafiq Masallinski" intiqamı kimi izah etdi. Məlumat görə, «Rafiq Masallinski» bu qətdən sonra yaxın ətrafına «sırada daha 6 nəfər qaldı» deyib.

Bugünlərdə isə "Rosbalt" agentliyi "Quli"yə qarşı 4 azərbaycanlı "qanuni oğru"nun ittifaq yaratdığı xəbərini yayıb. Bunlar "Rafiq Masallinski", Cavid Məmmədov ("Dato Ağcabəndinski"), Emin Əhmədov ("Emin Hacıqabulski") və Ceyhun Əsgərov ("Ceyhun Gəncinski") olduğu vurğulanıb. "Quli"yə qarşı formalaşan ittifaqı əvvəllər "Rövşən Lənkəranski"nin klanına daxil olan Suxumiski qardaşlarının dəstəklədiyi bildirilir.

"Rafiq Masallinski"nin siyahısında sırada kimdir?

ORXAN

MÜSAVAT

Son səhifə

N 189 (6803) 14 sentyabr 2017

Çinli qız 10 yaşında universitetə qəbul oldu

Çinin Çansyu şəhərində 10 yaşlı qız həmin şəhərdəki Texnologiya Universitetinə qəbul olub. Bu barədə lenta.ru saytı china.org.cn portalına istinadən yazıb. Vunderkind qəbul imtahanlarında 353 bal yığıb. Bu, onun ali məktəbə daxil olmaq üçün ikinci cəhdi idi. O, bundan öncə, 9 yaş olanda instituta girməyə cəhd etsə də, həmin vaxt cəmi 172 bal yığmışdı. Çinli uşaqların böyük əksəriyyətindən fərqli olaraq Çjan İven heç vaxt dövlət məktəbinə getməmişdi. Onun təhsili ilə birbaşa valideynləri məşğul idi. Qızın atası ümid edir ki, bir müddət sonra Çjan Texnologiya Universitetindən başqa bir sahəyə keçid edəcək. Bundan sonra isə o, təhsilini aspiranturada davam etdirəcək və alimlik dərəcəsi qazanacaq. 2015-ci ildə xəbər yayıldı ki, Amerikada 11 yaşlı vunderkind kolleci bitirməsi münasibətilə üç diplom alıb.

Bu it gündə 14 kilo yemək yeyir

Dünyanın ən böyük iti ünvanı dəyişdirilib. Artıq bu "status" 1.12 metr uzunluğundakı danua cinsli it olub. ABS-m Michigan şəhərində yaşayan 3 yaşlı danua cinsli itin pəncələrindən belinə qədər olan boyu 1.12 metr, burnundan quyruğuna qədər olan uzunluğu isə 2 metrə yaxındır. İtin sahibi Denise deyib ki, o, artıq Ginesin Rekordlar Kitabına girməyə haqq qazanıb. 70,3 kq ağırlığındakı it hər gün 14 kiloqram yemək yeyir. İt sahibi deyib ki, ona əsasən 'bu, itdir, yoxsa at' deyərək sual verirlər: "İti daşımaq üçün bir yük maşını almağa məcbur olduq. İt pəncələri ilə ayağımın üstünə çıxırsa, ayaqlarım göyərər".

Evlənmə təklifi etdi, üzüyü çaya düşdü

Amerikanın Missuri ştatı, Kanzas-Siti şəhər sakini olan kişi sevdiyi qadına romantik evlənmə təklifi etməyə çalışıb. Amma o, təsadüfən evlənmə üzüyünü çaya salıb. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. Kişi nişanlığını parkdakı mənzərəli körpünün yanına gətirib. Onun qarşısında dizi üstə çöküb, ardınca isə içində üzük olan qutunu açıb. Amma bu məqamda o, həmin üzüyü qutunun içindən yerə, oradan da çaya salıb. Cütlüyün dostları dərhal çaya düşsələr də, üzüyü tapa bilməyiblər. İtmiş evlilik üzüyünün qiyməti 4 min dollar idi. Fotoqraf Steysi Debni baş verənləri videoya çəkib. Facebookda yayılan videonu 100 min dəfə izləyib.

nün qiyməti 4 min dollar idi. Fotoqraf Steysi Debni baş verənləri videoya çəkib. Facebookda yayılan videonu 100 min dəfə izləyib.

Artıq atalar internetdən məsləhət verir

Amerikada kişilər arasında yeni bir dəb başlayıb. Bir qrup kişi tərəfindən start verilən "Yaxşı adamlar layihəsi"ndə güclü cinsin nümayəndələri evlilik, iş, özəl münasibətlərlə bağlı yaşadıqları vacib hadisələr barədə danışirlər. İnternet qəzeti olan "Huffington Post"da yer alan və "Oğlum üçün 10 tövsiyə" başlıqlı yazı kişilərin gerçək təcrübələrindən yararlanaraq uşaqları ilə paylaşdıqları modern bir ata tövsiyəsinə çevrilib. Ataların oğullarına verdikləri tövsiyələr arasında qadınlar, iş həyatı, dostlarla bağlı məqamlar da yer alır. Amerikan atalar məsləhət görür ki, sevdiyi qadınları anlamaq üçün onların gözünün içinə baxıb, ışıltını görmək kifayətdir. Bundan başqa, çox vacib mövzularda yalan söyləməmək, ancaq insanı xoşbəxt edəcək işdə çalışmaq, tez-tez uzaq ölkələrə səyahət etmək, evlənmək üçün tələsməmək kimi məqamlar da tövsiyələr arasında yer alır.

Timsah avstraliyalının şlyapasını yedi

Timsah avstraliyalı kişinin şlyapasını yeyib. Ölkənin qərb bölgəsində yerləşən Adeleyd çayında qayıqla üzərəkən baş verən bu olay tez bir zamanda ölkənin hər tərəfinə yayılıb. Kişi baş verənləri videoya çəkib və YouTube kanalına yükləyib. Rolikin əvvəlində o, izah edir ki, timsahları yedirdirməyə gedir. Onun başında üç həftə əvvəl aldığı yeni şlyapa olub. "Külək o qədər güclü əsirdi ki, şlyapanı başımdan apardı və orada lənətə gəlmiş timsah onu günorta yeməyi olaraq yeməyə qərar verdi". Bunu da zərərçəkən kişi danışdı.

Akubra - Avstraliya timsahının dərisindən hazırlanmış iri şlyapadır. Bu şlyapa Avstraliyada xüsusən populyardır. Onu "Krokodil" ləqəbli Dandi" filminin qəhrəmanı başında gəzdirdirdi. Aprel ayında isə məlum oldu ki, Avstraliyanın Kvinslend ştatında timsah ev itini apararaq yeyib.

QOÇ - Təxminən saat 13-ə qədər mübahisə və qalmaqallar gözlənilməyindən özünüzü qoruyun. Sonrakı müddətdə isə vəziyyət qismən sabitləşəcək. İşlə bağlı məsuliyyətinizi dərk edin.

BUGA - İnsanların bir-birinə soyuqlaşdığı indiki ərafədə dini-mistik dəyərlərə qiymət verməlisiniz. Bu baxımdan, Tanrıya zidd olan addımlar atmayın. Gün ərzində səhhətinizi qoruyun.

ƏKİZLƏR - Ailə-sevgi münasibətlərini qaydasına salmaq üçün gözəl fürsətdir. Öz eşqinizi izhar etmək istəyirsinizsə, bir an da vaxt itirməyin. Başqalarının qəlbinə dəyən hərəkətlərə yol verməyin.

XƏRÇƏNG - Bu gün ilk növbədə sağlıq durumunuza diqqət yetirməlisiniz. Astroloji göstəricilər daxili orqanlarınızda problemlərin baş qaldıracağını göstərir. Qalan işləriniz normal olacaq.

ŞİR - Bu təqvimdə ən müxtəlif situasiyalarla rastlaşa bilərsiniz. Daha həssas olduğunuz üçün emosiyalarınızı cilovlayın. Mübahisə etməyin. Başınızı yalnız adi işlərlə qatın.

QIZ - Fəaliyyətlə bağlı yeni gedilər etmək üçün imkan qazanacaqsınız. Bu yönümdə müttəfiqlərinizin köməyindən maksimum yararlanmağa çalışın. Bu gün yaşlı qohumları ziyarət etmək sizə rahatlıq gətirəcək.

TƏRƏZİ - Bu gün enerjiniz qədarından az olduğu üçün nəzərdə tutduğunuz ciddi planları təxirə salın. Qarşılıqlı münasibətlərdə ehtiyatlı olun. Sizə aidiyyəti olmayan məsələlərə müdaxilə etməyin.

ƏQRƏB - Ulduzların düzümü yeniliklərlə zəngin olan bu gündə riskdən uzaq olmağı tövsiyə edir. Nəzarətində isə perspektivli danışıqlarda iştirakınız gözlənilir. Pul bərdə qənaətcil olun.

OXATAN - Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı fəaliyyət sahəsində xərcləyəsəniz. Münasibət qurmaq, hansısa qlobal problemi həll etmək, uzaq səfərə çıxmaq üçün uğurlu ərafə deyil. Yalan vədlər verməyin.

OĞLAQ - Hər mənada uğurlu gündür. Göy qübbəsi müdafiəinizdə durduğu üçün oyaqatınız xoş olacaq. Günün ikinci yarısında şəxsi büdcənizi artırmaq üçün şans qazanacaqsınız. Ölçülü-biçili danışın.

SUTÖKƏN - İş yoldaşlarınızla, qonşu və qohumlarınızla mülayim davranın. Hətta günahkar qarşı tərəf olsa da, təmkin göstərərək neytrallığınızı qorumağa çalışın. Bəxtinizdə pul da var.

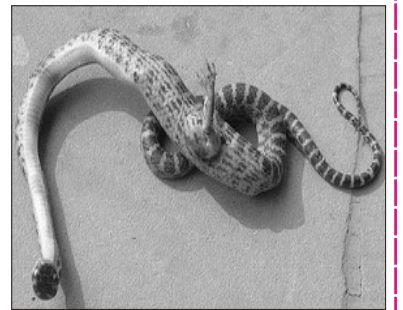

BALIQLAR - Ailə üzvlərinizlə bağlı yaranmış problemləri özünüzdə dərd etməyin. Hər şeyi tələyin axarına buraxın. İndi sizə onlara qarşı mülayim mövqe nümayiş etdirmək lazımdır. Səhhətinizə fikir verin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İlanə həm oxşayır, həm də yox

A mazon gölündə qərribə bir varlıq tapılıb. Varlığı analiz edən biloq və mütəxəssislər onun nə olduğunu tapa bilməyib. Gözləri olmayan və qərribə bir quruluşa

sahib olan varlığın bir ilan növü olduğu ortaya çıxıb. Tapdıqları ilginə ilandan 6 dənəsini götürüb təhlil edən mütəxəssislər bu heyvanların tam olaraq ilana oxşamadığını müəyyənləşdirib. İlanlardan 3-ü təbiətə qaytarılıb, bir dənəsi ölüb, iki dənəsi də təhlil edilmək üzrə laboratoriyaya aparılıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100